

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره تحصیلات تکمیلی

(کارشناسی ارشد)

رشته: علوم اقتصادی

گرایش

دفاع و پدافند اقتصادی

کمیته نظامی انتظامی

مصوب جلسه ۸۸۲ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و

فناوری مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد علوم اقتصادی

گرایش دفاع و پدافند اقتصادی

گروه: -

کمیته تخصصی: نظامی انتظامی

رشته: علوم اقتصادی

گرایش: دفاع و پدافند اقتصادی

شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی، در جلسه ۸۸۲ مورخ ۹۵/۱۱/۲۳، با برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته علوم اقتصادی را با گرایش دفاع و پدافند اقتصادی موافقت کرد.
این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجراست و پس از آن قابل بازنگری است.

مجتبی شریعتی نیاسر

نایب رئیس شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

عبدالرحیم نوه‌ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

نوه‌ابراهیم

فهرست مطالب

۴	فصل اول: مشخصات کلی دوره.....
۵	۱-۱-مقدمه.....
۵	۲-۱-تعریف و هدف.....
۶	۳-۱-نقش و توانایی دانش‌آموختگان.....
۷	۴-۱-طول دوره و شکل نظام.....
۷	۵-۱-تعداد واحد درسی و پژوهشی.....
۷	۱-۵-۱-دروس جبرانی.....
۷	۱-۶-شرایط پذیرش.....
۸	فصل دوم: برنامه دوره کارشناسی ارشد.....
۹	الف-دروس جبرانی.....
۹	ب-دروس الزامی.....
۹	ج-دروس تخصصی انتخابی:.....
۱۱	پایان‌نامه.....
۱۲	فصل سوم: سر فصل درس‌های دوره.....

فصل اول

مشخصات کلی دوره

جمهوری اسلامی ایران بعد از انقلاب اسلامی و کسب استقلال ملی در تصمیم گیری و عمل، روابط، تعاملات و مناقشات و منازعات متعدد و زیادی در عرصه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی، حقوقی و در سطوح ملی، کلان و یا خرد با کشورها، نهادها، شرکت‌ها و سازمان‌های خارجی و بین‌المللی دوست و یا رقیب داشته است. در این راستا تبیین و نظریه‌پردازی در مورد مفاهیم دفاع اقتصادی که منجر به مقاوم‌سازی و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد در برابر حمله‌های نرم و سخت اقتصادی اعم از تحریم، محاصره دریایی، هوایی و زمینی، خلل در سیستم پرداخت پولی و ... با هدف حفظ ثبات و آرامش در اقتصاد داخلی و تأمین امنیت معیشت مردم است، ضروری می‌نماید. کمبود نیروهای متخصص و متعهد بومی در عرصه‌های پویایی‌های اقتصادی مربوط به شناخت حملات و آسیب‌های ناظر به بعد بیرونی اقتصاد و به عبارتی از سوی دشمن، مشکلی است که پیش روی مسؤولان و مدیران کشور بوده و می‌باشد. از اینرو انجام مطالعه‌ای گسترده از مرزهای دانش و تجربه در زمینه اقتصاد و رابطه آن با عرصه مقاوم‌سازی و احیانا دوره‌های موفق دنیا در این زمینه و نهایتاً انجام طراحی‌های لازم برای برنامه‌ریزی در مقطع کارشناسی ارشد، جهت آموزش تمامی ابعاد نظری و کاربردی مربوطه با عنایت بر مسائل پدافند غیرعامل اقتصادی و اقتصاد دفاع ناظر بر عرصه‌های ملی و صنایع مبتلابه کشور، امری است که برای ایران اسلامی آینده ضروری و جدید است؛ لذا برای فهم روشمند و علمی از مولفه‌های معنایی «دفاع اقتصادی» و «اقتصاد دفاع» نیازمند ورود و تأمل در چند دسته از علوم و حوزه‌های پژوهشی آکادمیک و متعارف هستیم. با این نگاه می‌توان اذعان داشت با یک مطالعه بین رشته‌ای مواجه هستیم که ابعاد مختلفی از جمله ابعاد سیاسی، اقتصادی، مدیریتی، سیاست‌گذاری کلان، امنیتی و فرهنگی را شامل می‌شود و هر یک از ابعاد فوق از نگاهی به موضوع می‌پردازند، لذا کفایت بحث زمانی آشکار می‌شود که با نگاه دقیق به ابعاد فوق مسائل را احصا نمود.

از دیگر سو، لزوم توجه به بروز انواع جنگ‌ها و بحران‌های مالی و اقتصادی در عرصه بین‌الملل، باعث گردیده است که صاحب‌نظران حوزه علوم اقتصادی با بازنگری جدی در مؤلفه‌های پارادایم فکری غالب در دانشکده‌های اقتصاد، نسبت به کارآمدی گزاره‌های متعارف اقتصاد در بستر تعاملات امروزه ابراز تردید نمایند. بر این اساس و با تعریف مجدد ابعاد مختلف تعاملات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی، توجه به سایر بسترهای میان‌رشته‌ای اقتصادی، از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار گردیده است. لذا مجدداً باید گفت ضرورت تربیت سرمایه‌های انسانی در حوزه دفاع اقتصادی و اقتصاد دفاع، که ناظر به وجود شرایطی با نام جنگ اقتصادی است، امری لازم می‌نماید و در این راستا تدوین دوره‌های علمی و تخصصی مناسب جهت احصای فضا و ابعاد این جنگ و در مرحله‌ی بعد تولید راهکارهای مقابله، توانمندسازی و احیانا آفندی (تهاجمی) در کشور ضروری است.

طراحی دوره کارشناسی ارشد علوم اقتصادی با گرایش دفاع و پدافند اقتصادی برای رفع این کاستی و تأمین نیاز پیش‌گفته صورت گرفته است. طراحی این رشته، مبتنی بر تسلط و تحلیل علمی و برنامه‌ریزی خردپذیر و اقدام در جهت پدافند اقتصادی در برابر جنگ تحمیلی اقتصادی و همچنین تحلیل و ساماندهی امور دفاعی امنیتی کشور با بهره‌گیری از آخرین دستاوردها و تجربیات داخلی و جهانی علم اقتصاد و همه ملاحظات بومی و انقلابی (اقتصاد دفاع) پیش‌گفته است.

توجه به بند ۷ سیاست‌های کلی پدافند غیرعامل (فرهنگ‌سازی و آموزش عمومی در زمینه به‌کارگیری اصول و ضوابط پدافند غیرعامل در بخش دولتی و غیردولتی، پیش‌بینی آموزش‌های متناسب در سطح عمومی و عالی و توسعه تحقیقات در زمینه پدافند غیرعامل) و ضرورت طراحی و اجرای رشته کارشناسی ارشد علوم اقتصادی با گرایش دفاع و پدافند اقتصادی را بیش از پیش آشکار می‌سازد.

1-2- تعریف و هدف

رشته کارشناسی ارشد علوم اقتصادی با گرایش دفاع و پدافند اقتصادی، متضمن نوعی نگرش راهبردی اسلامی به اقتصاد و فعالیت‌های مرتبط، در جهت ایجاد و ارتقاء دانش صریح در عرصه پایداری و پدافند در برابر تکانه‌های خصمانه و

و غیر خصمانه، با استحکام بنیه داخلی مردم بنیان و ملهم از اندیشه اسلامی - انقلابی، با رعایت اصل علمی و بومی بودن و در همان حال، شکوفایی و پیشرفت عادلانه و همچنین تحلیل و ساماندهی بهینه اقتصادی امور دفاعی و امنیت ملی به ویژه بخش دفاع در چارچوب اهداف و مأموریت‌های تعیین شده این بخش در جهت تأمین نیازهای علمی و آموزشی دستگاه‌های لشگری و کشوری است.

۳-۱- نقش و توانایی دانش‌آموختگان

انتظار می‌رود دانش‌آموختگان این دوره، با تسلط بر دانش مدون اقتصادی و آگاهی‌های دفاعی - استراتژیک، ابزارهای تحلیلی لازم در جهت کسب قابلیت‌هایی از جمله قابلیت‌های ذیل را به‌طور کلی به‌عنوان یک کارشناس ارشد در کل عرصه‌های بخش دفاع و موضوعات مرتبط در قالب پژوهش، مشاوره، اداره، و انجام امور اجرایی ذیربط دارا شوند.

همچنین با توجه به اینکه هدف از این رشته، تربیت تصمیم‌سازان، سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران متعهد و متخصص، در سطح ملی - منطقه‌ای و بین‌المللی است، نقش اصلی این رشته، ایجاد بستری مناسب برای تربیت دانش‌آموختگانی است که به دلیل آشنایی با واقعیت‌های حاکم بر رفتار و روابط اقتصادی و سیاسی در سطح کشور و بین‌الملل، این قابلیت را دارا باشند تا در زمینه مسائل سازمانی، ملی و بین‌المللی اقتصادی، خدمات مؤثری را در قالب تحلیل و مشاوره، برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری ارائه نمایند. دانش‌آموختگان این دوره آموزشی و پژوهشی، ضمن اینکه افرادی متعهد به مبانی انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی ایران و دارای انگیزه خدمت به کشورند، خواهند توانست:

- تحلیل جنبه‌های اقتصادی شکل‌گیری و همچنین پیامدهای اقتصادی سیاست‌گذاری‌ها و تصمیم‌گیری‌های دفاعی
- امکان‌سنجی و ارزیابی اقتصادی فعالیت‌های دفاعی
- مدیریت اقتصادی و ارائه نظرات کارشناسی در سطح خرد و کلان در فرایند برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی دفاعی
- کنترل و بازرسی ابعاد اقتصادی فعالیت‌های دفاعی.
- تحلیل اقتصادی سازمان دفاعی
- تحلیل اقتصادی فعالیت‌های غیرنظامی و برون‌سپاری و امور پیمانکاری نیروهای مسلح
- تحلیل اقتصادی فعالیت‌های سازندگی به‌ویژه با توجه به تأثیر آنها بر درون بخش دفاع
- برآورد نیازهای اقتصادی بخش دفاع با توجه به تهدیدات، مأموریت‌ها، توانایی‌ها، نوع جنگ‌های آینده
- تحلیل اقتصادی جذب، سازمان‌دهی و کاربرد نیروی انسانی نظامی
- تحلیل اقتصادی امور استخدام، امور پرداخت‌ها، بیمه، بازنشستگی، و خدمت‌رسانی به نیروی انسانی نظامی.
- تحلیل اقتصادی بسیج امکانات ملی
- برآورد استراتژیک اقتصادی کشورهای موردنظر
- کارشناسی اقتصادی امور آمایشی با ملاحظه امور دفاعی - امنیتی
- تحلیل ابعاد اقتصادی تأمین و معاملات خارجی ملزومات و خدمات دفاعی
- تحلیل نبرد اقتصادی و راه‌های رویارویی و دفاع اقتصادی با تمرکز بر نقش بخش دفاع در این عرصه
- تحلیل اقتصادی دفاع غیرعامل و غیرنظامی.
- طراحی و پیاده‌سازی برنامه عمل جامع مدیریت پدافند غیرعامل در حوزه اقتصاد با تکیه بر بخشها و اصناف مختلف اقتصادی، طبقات مختلف درآمدی، پیوندهای عمودی و افقی اقتصادی و نیازهای اساسی مردم را ارائه نمایند.
- طراحی عملیات واکنش سریع در عرصه‌های راهبردی، نیازهای اساسی و معیشتی مردم را انجام دهند.
- شناسایی گلوگاه‌های آسیب‌زا و کانال‌های اهرمی اقتصاد و نقاطی که حکم پیش‌ران برای بروز بحران در اقتصاد کشور دارند، مثل نرخ ارز، شبکه‌های مواصلاتی و ارتباطاتی، اینترنت، امنیت غذایی و دارویی و ...
- مدیریت بحران‌ها و تهدیدهای اقتصادی را در سطوح سازمانی و کلان ملی، تسهیل ببخشند.

- در ضمن آشنایی با مبانی آینده پژوهی، امنیت و تهدیدهای اقتصادی اعم از جنگ اقتصادی، تحریم اقتصادی، نفوذ اقتصادی و ...، توانایی آینده پژوهی تهدیدهای اقتصادی در سطح سازمان و ملی را داشته باشند.

۴-۱- طول دوره و شکل نظام

حداقل طول این دوره سه نیمسال است و دانشجویانی که با آمادگی لازم، کار درسی و تحقیقاتی خود را به نحو شایسته انجام دهند می‌توانند در سه نیمسال این دوره را به پایان رسانند. سقف طول دوره را آئین‌نامه‌های وزارت عتف مشخص می‌کنند. نظام آموزشی آن نیمسال - واحدی، دوره تدریس هر نیمسال ۱۶ هفته و یک واحد نظری معادل یک ساعت تدریس در هفته و هر واحد آزمایشگاهی معادل ۳۴ ساعت و هر واحد کارگاهی معادل ۵۱ ساعت است.

۵-۱- تعداد واحد درسی و پژوهشی

تعداد کل واحدهای این دوره ۳۲ واحد درسی و تحقیقاتی به شرح زیر است:

الزامی ۶ واحد

تخصصی انتخابی ۲۲ واحد

(کمیتة تحصیلات تکمیلی دانشکده می‌تواند گذراندن تعدادی از درس‌های تخصصی انتخابی را الزامی نماید.)

پایان‌نامه ۴ واحد

جمع ۳۲ واحد

۱-۵-۱- دروس جبرانی

علاوه بر موارد فوق، در صورتی که دانشجوی این دوره، دروس مشخص شده (یا معادل آنها) یا سایر دروس به تشخیص گروه مربوطه را قبلاً در سطح کارشناسی نگذرانده باشد، باید تا سقف ۱۲ واحد و با نمره مصوب در آیین‌نامه‌های مربوطه آنها را بگذرانند. برای دروس جبرانی واحدی به دانشجو تعلق نمی‌گیرد.

۶-۱- شرایط پذیرش

اگرچه این دوره با توجه به توانمندی دانش‌آموختگان کلیه گرایش‌های کارشناسی علوم اقتصادی طراحی شده است ولی براساس ضوابط وزارت عتف، دانش‌آموختگان کارشناسی کلیه رشته‌ها می‌توانند در آن شرکت نمایند مشروط به آنکه دروس جبرانی تعیین شده را با موفقیت بگذرانند.

آزمون ورودی برای دوره کارشناسی‌ارشد با توجه به آیین‌نامه‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در اختیار سازمان سنجش آموزش کشور یا دانشگاه‌هایی که دارای مجوز برگزاری آزمون خاص تحت نظارت سازمان مذکور هستند می‌باشد. مواد امتحانی و ضرایب مربوط به این دوره برای هر سه گرایش با توجه به دروس مجموعه علوم اقتصادی عبارتست از:

ردیف	دروس امتحانی	ضریب
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۱
۲	اقتصاد خرد	۴
۳	اقتصاد کلان	۴
۴	ریاضی	۲
۵	آمار	۲
۶	مجموعه دروس تخصصی (تجارت بین‌الملل، مالیه بین‌الملل، بخش عمومی، پول و بانکداری، اقتصاد اسلامی)	۳

فصل دوم

برنامه دوره

الف- دروس جبرانی

در صورتی که دانشجوی این دوره، دروس جدول زیر یا سایر دروس به تشخیص گروه مربوطه را قبلاً در سطح کارشناسی نگذرانده باشد، باید تا سقف ۱۲ واحد اخذ نماید.

تعداد واحد	عنوان درس	کد درس
۲	تهدیدشناسی در پدافند غیرعامل	۱۱۰۵۰۰
۲	اقتصاد خرد	۱۱۰۵۰۱
۲	اقتصاد کلان	۱۱۰۵۰۲
۲	اصول و مبانی پدافند غیرعامل	۱۱۰۵۰۳
۲	آینده پژوهشی و برآورد راهبردی اقتصادی	۱۱۰۵۰۴
۲	اقتصاد منطقه‌ای و آمایش سرزمین	۱۱۰۵۰۵
۲	روش تحقیق	۱۱۰۵۰۶

ب- دروس الزامی

دانشجویان ملزم هستند دروس جدول ذیل را اخذ نمایند:

تعداد واحد	عنوان درس	کد درس
۳	اقتصاد ایران	۱۱۰۵۰۷
۳	اقتصاد تخصصی میانه	۱۱۰۵۰۸

ج- دروس تخصصی انتخابی:

لازم است باقیمانده واحدهای خود را (۲۲ واحد) به پیشنهاد استاد راهنما و تایید گروه مربوطه از درس‌های جداول زمینه مربوطه انتخاب نمایند. علاوه بر دروس ذیل در هر گرایش دانشگاه مجاز است با تصویب شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه دو درس جدید تعریف نماید.

• زمینه پدافند اقتصادی:

تعداد واحد	عنوان درس	کد درس
۳	مقاوم‌سازی اقتصادی	۱۱۰۵۰۹
۲	مبانی دفاع اقتصادی	۱۱۰۵۱۰
۲	شاخص‌سازی و پایش در پدافند اقتصادی	۱۱۰۵۱۱
۳	برآورد تهدیدات اقتصادی	۱۱۰۵۱۲
۳	الگوهای مدیریت تهدیدات اقتصادی	۱۱۰۵۱۳
۳	امنیت و آینده پژوهی اقتصادی	۱۱۰۵۱۴
۲	تجارب مقاوم‌سازی در ایران و جهان	۱۱۰۵۱۵
۲	مدیریت جهادی در اقتصاد ایران	۱۱۰۵۱۶
۲	سمینار الگوهای عملی دفاع اقتصادی	۱۱۰۵۱۷

• زمینه اقتصاد دفاع:

کد درس	عنوان درس	تعداد واحد
۱۱۰۵۱۹	اقتصاد دفاع (۱)	۲
۱۱۰۵۲۰	اقتصاد دفاع (۲)	۲
۱۱۰۵۲۱	روش‌های مقداری در تحلیل اقتصاد دفاع	۲
۱۱۰۵۲۲	موضوعات برگزیده در اقتصاد دفاع	۲
۱۱۰۵۲۳	امکان‌سنجی و ارزیابی اقتصادی طرح‌های دفاعی	۲
۱۱۰۵۲۴	اقتصاد جنگ و منازعه	۲
۱۱۰۵۲۵	مدیریت منابع دفاعی	۲
۱۱۰۵۲۶	برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی دفاعی	۲
۱۱۰۵۲۷	اقتصاد نیروی انسانی نظامی	۲
۱۱۰۵۲۸	اقتصاد فعالیت‌های غیرنظامی بخش دفاع	۲
۱۱۰۵۲۹	تحلیل اقتصادی انواع نیروهای مسلح	۲
۱۱۰۵۳۰	توسعه اقتصادی و دفاع	۲
۱۱۰۵۳۱	اقتصاد امکانات استراتژیک	۲
۱۱۰۵۳۲	اقتصاد بین‌الملل استراتژیک	۲
۱۱۰۵۳۳	جنگ و دفاع اقتصادی	۲
۱۱۰۵۳۴	اقتصاد صنایع دفاعی	۲
۱۱۰۵۳۵	اقتصاد مهندسی دفاعی	۲
۱۱۰۵۳۶	صنعت دفاعی و سیاست‌گذاری اقتصادی	۲
۱۱۰۵۳۷	اقتصاد نوآوری و تغییر فناوری	۲
۱۱۰۵۳۸	نظریه و موضوعات برگزیده در اقتصاد مقاومتی	۳
۱۱۰۵۳۹	روش‌های مقداری در تحلیل اقتصاد مقاومتی	۲
۱۱۰۵۴۰	اقتصاد دفاع و امنیت ملی	۳
۱۱۰۵۴۱	اقتصاد پیشرفت اسلامی - ایرانی	۲
۱۱۰۵۴۲	برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی مقاومتی	۲
۱۱۰۵۴۳	امنیت و مقاومت اقتصادی	۲
۱۱۰۵۴۴	مقایسه نقادانه اقتصاد مقاومتی و اقتصاد غربی	۲
۱۱۰۵۴۵	برون‌گرایی و تعامل با اقتصاد جهانی	۲
۱۱۰۵۴۶	اقتصاد و عدالت	۲
۱۱۰۵۴۷	اقتصاد درون‌زای مردم‌بنیان و تولید ملی	۲
۱۱۰۵۴۸	مدیریت خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی	۲

توضیحات:

۱- دروس ۱۱۰۵۲۶ تا ۱۱۰۵۲۹ برای دانشجویانی در نظر گرفته شده است که قصد دارند در حوزه تخصصی «اقتصاد نیروهای مسلح» پایان‌نامه خود را اخذ کنند.

- ۲- دروس ۱۱۰۵۳۰ تا ۱۱۰۵۳۳ برای دانشجویانی در نظر گرفته شده است که قصد دارند در حوزه تخصصی «اقتصاد توسعه و دفاع» پایان نامه خود را اخذ کنند.
- ۳- دروس ۱۱۰۵۳۴ تا ۱۱۰۵۳۷ برای دانشجویانی در نظر گرفته شده است که قصد دارند در حوزه تخصصی «اقتصاد صنایع دفاعی» پایان نامه خود را اخذ کنند.
- ۴- دروس ۱۱۰۵۳۸ تا ۱۱۰۵۴۸ برای دانشجویانی در نظر گرفته شده است که قصد دارند در حوزه تخصصی «اقتصاد مقاومتی در دفاع» پایان نامه خود را اخذ کنند.

پایان نامه

فعالیت‌های تحقیقاتی دانشجو (در جهت انجام یک پروژه مشخص) به ارزش چهار واحد و تحت راهنمایی استاد راهنما انجام می‌گیرد. شرکت در کلاس‌های درسی دیگر حسب تشخیص استاد راهنما ضروری است. ارزیابی پایان نامه براساس آئین‌نامه‌های مرتبط وزارت عتف انجام خواهد گرفت.

فصل سوم

سرفصل درس‌های دوره

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۰۰	عنوان درس به فارسی: مطالعات تهدید شناسی در پدافند غیرعامل عنوان درس به انگلیسی: Threat studies (Passive Defense Approach)
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری				
	نظری	پژوهشی			
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف:

هدف کلی، آشنایی با ابعاد، عناصر و راه کارهای مقابله با انواع تهدید مبتنی بر اصول پدافند غیرعامل است.

شرح درس:

- تعاریف و مبانی تهدید
- ابعاد و گونه شناسی تهدید
- اجزاء و عناصر تهدید
- مقابله و مدیریت تهدیدات
- مدل سازی تهدیدات
- بازسازی تهدیدات جدید
- تهدیدات و جنگ نرم (فضای سایبری، شایعه پردازی، مدیریت رسانه ملی و ...)
- آشنایی با تهدیدات اقتصادی

منابع پیشنهادی:

- ۱- اسکندری، حمید، مباحث پدافند غیرعامل (۳-۴)، انتشارات بوستان حمید.
- ۲- افتخاری، اصغر، مراحل بنیادین اندیشه در مطالعات امنیت ملی. تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۳۸۱.
- ۳- افتخاری، اصغر، کالبدشکافی تهدید. تهران: دانشگاه امام حسین (ع)، مرکز مطالعات دفاعی و امنیت ملی، ۱۳۸۵.
- ۴- پدافند غیرعامل؛ سیستم مدیریت یکپارچه تهدید (UMT)، سازمان پدافند غیرعامل.
- ۵- جان ام کالینر، استراتژی بزرگ (اصول و رویه‌ها)، ترجمه کورش بایندر، دفتر مطالعات سیاسی وزارت امور خارجه، ۱۳۷۳.
- ۶- جلالی فراهانی، غلامرضا، چهار گفتار در باب پدافند غیرعامل، انتشارات محدث، ۱۳۹۱.
- ۷- دستورالعمل پدافند غیرعامل در مقابله با تهدیدات EMP سازمان پدافند غیرعامل کشور - معاونت فنی، انتشارات دانشگاه صنعتی مالک اشتر.
- ۸- یاسی، رحمن، کلیات پدافند غیرعامل، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۹۰.
- 9-Cohen F., information system defend, preliminary classification scheme, journal of computer and security, v16, issue2.
- 10-Hauskon. K, defense and attack of complex and dependent systems, v95, issue4, 2010.
- 11-Mcnaughton N., Restriction factor: a defense against retroviral infection, journal of irland in microbiology, v11, issue 6, 2004.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	کد درس: ۱۱۰۵۰۱	عنوان درس به فارسی: اقتصاد خرد عنوان درس به انگلیسی: Microeconomics	
	عملی				
	الزامی				
	انتخابی	نوع واحد:			تعداد واحد: ۲
	اختیاری				تعداد ساعت: ۳۲
	نظری				پژوهشی
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف:

فهم و توانایی تجزیه و تحلیل برخی مبانی و مفاهیم اقتصاد خرد و توانایی حل مسئله است.

شرح درس:

- اقتصاد خرد و روش‌شناسی آن
- ماهیت تابع مطلوبیت و ترجیحات مصرف‌کننده
- حداکثر مطلوبیت ریسک و نا اطمینانی در تولید و مصرف
- ریسک و نا اطمینانی: شاخص‌های اندازه‌گیری ریسک گریزی، ریسک و بیمه، ریسک فاجعه‌آمیز، مسئله عاملیت-کارگزار.
- نا اطمینانی در تولید: مطلوبیت مورد انتظار از سود، سود انتظاری
- بررسی مفاهیم تعادل بازار
- توابع تقاضای بازار
- توابع عرضه: توابع عرضه در کوتاه‌مدت و بلندمدت
- تعادل در بازار کالا: تعادل کوتاه‌مدت و بلندمدت
- تعادل در بازار عوامل تولید: توابع عرضه و تقاضای نهاده‌ها
- ثبات تعادل: ثبات ایستا و ثبات پویا
- بازارهای آینده

در جمیع موارد فوق استاد باید سعی در انتقال اصل مفاهیم نموده و با مثال‌های کاربردی مطالب را تفهیم نماید.

منابع پیشنهادی:

- ۱- والتر نیکلسون، ترجمه: محمد مهدی عسکری، نظریه اقتصاد خرد: اصول اساسی و مسائل تکمیلی - جلد اول و دوم، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۸۷.
- ۲- دومینیک سالواتوره، تئوری اقتصاد خرد و مسائل آن، ترجمه حسن سبحانی، نشر نی، ۱۳۸۶.
- ۳- هندرسن-کوانت، تئوری اقتصاد خرد (تقرب ریاضی)، مترجم پژوهان و غره باغیان، نشر رسا ۱۳۹۳.
- ۴- هال واریان، تحلیل اقتصاد خرد، مترجم رضا حسینی، نشر نی، ۱۳۹۲.
- ۵- فرجی دیزجی، سجاد، تئوری اقتصاد خرد، انتشارات دانشکده علوم اقتصادی، ۱۳۸۹.
- 6- Varian Hal, B.; "Intermediate Microeconomics, modern Approach" W.W.Norton & Company, New York, 2010.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۰۲	عنوان درس به فارسی: اقتصاد کلان عنوان درس به انگلیسی: Macroeconomics
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی			تخصصی	
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف:

فهم و تجزیه و تحلیل مفاهیم اقتصاد کلان و توانایی حل مسائل در این حوزه است.

شرح درس:

- مرور اجمالی از مفاهیم و متغیرهای کلان، تحلیل حسابداری ملی، کاربرد شاخص قیمت‌ها در تحلیل‌های کلان
- تحلیل‌های ایستا
  - تحلیل تقاضای کل
- آشنایی با بخش پولی و بخش کالا و خدمات در تقاضای کل و ارزیابی آثار سیاست‌های پولی و مالی و اختلالات در بخش تقاضای اقتصاد
- کسری بودجه و راه‌های تأمین آن، بدهی ملی، و تعدیل موجودی‌ها
  - تحلیل عرضه کل
- آشنایی با بازار کار، تابع تولید، آثار تغییر قیمت‌ها، دستمزدها و انتظارات قیمتی و اختلالات در بخش عرضه اقتصاد
- آشنایی با مدل تعادل ایستای کلان بر اساس تحلیل تقاضا و عرضه کل
- تحلیل‌های پویا
  - تحلیل روند قیمت‌ها (تورم)، دستمزدها، رابطه میان تورم و بیکاری (منحنی فیلیپس)

منابع پیشنهادی:

- ۱- برایان اسنودان، هوارد آر. وین، اقتصاد کلان جدید (منشأ، سیر تحول و وضعیت فعلی)، مترجم: دکتر منصور خلیلی عراقی، دکتر علی سوری، چاپ دوم، ۱۳۹۳.
- ۲- ویلیام برانسون، توری‌ها و سیاست‌های اقتصاد کلان، ترجمه عباس شاکری، نشر نی، ۱۳۹۲.
- ۳- رودیگر دورینوش، استانی فیشر، اقتصاد کلان، ترجمه محمدحسین تیزهوش تابان، انتشارات سروش.
- ۴- رومر، دیوید، ترجمه تقوی، مهدی، اقتصاد کلان نظریه رشد، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۳۸۷.
- ۵- شعبانی، احمد، اقتصاد پول، بانکداری و بازارهای مالی، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۹۰.
- 6- Romer, David (2006). Advanced Macroeconomics. The McGraw-Hill Companies, Inc.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۰۳	عنوان درس به فارسی: اصول و مبانی پدافند غیرعامل عنوان درس به انگلیسی: <i>The Principles and Foundations of Passive Defense</i>
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری				
	نظری	پژوهشی			
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف:

هدف کلی این آشنایی دانشجویان با اصول، مبانی و ابعاد پدافند غیرعامل است.

شرح درس:

- سابقه تاریخی پدافند غیرعامل در حوزه‌های مختلف
- تجربه پدافند غیرعامل در کشورهای مختلف
- تعریف مفاهیم پدافند غیرعامل و اجزا تشکیل دهنده آن
- پدافند غیرعامل و فناوری، شهرسازی، دفاع نظامی و اقتصاد
- سیر تحول در مفاهیم پدافند غیرعامل
- اصول و ملاحظات پدافند غیرعامل به صورت خاص در حوزه‌های متفاوت
- روش‌های پدافند غیرعامل در حوزه‌های نظامی، شهرسازی، سایبری و اقتصادی
- روش‌های عمومی پدافند غیرعامل
- آمایش دفاعی سرزمین از منظر پدافند غیرعامل
- سطح‌بندی پدافند غیرعامل (سطح استراتژیک، عملیاتی، تاکتیکی و اجرایی)
- ارزش‌های دینی حاکم بر دفاع غیرعامل
- تسهیل مدیریت بحران در پدافند غیرعامل

منابع پیشنهادی:

- ۱- اسکندری، حمید، دانستنی‌های پدافند غیرعامل، ویژه دوره عمومی مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرایی، انتشارات بوستان حمید، ۱۳۹۱.
- ۲- اسکندری، حمید، مباحث پدافند غیرعامل (۵) آمایش سرزمین از منظر پدافند غیرعامل، انتشارات بوستان حمید.
- ۳- توماس ای. درابک و جرالند جی. هواتمر، مدیریت بحران: اصول و راهنمای عملی برای دولت‌های محلی، ترجمه مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، ۱۳۸۳.
- ۴- جان‌ام کالینر، استراتژی بزرگ (اصول و رویه‌ها)، ترجمه کورش بایندر، دفتر مطالعات وزارت امور خارجه، ۱۳۷۳.
- ۵- جلالی فراهانی، غلامرضا، چهار گفتار در باب پدافند غیرعامل، انتشارات محدث، ۱۳۹۱.
- 6- Cohen F., information system defend, preliminary classification scheme, journal of computer and security, v16, issue2.
- 7- Disasters, vulnerabilities and risks: trends, concepts, classifications and approaches, 2006.
- 8- Hauskon. K, defense and attack of complex and dependent systems, v95, issue4, 2010.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۰۵	عنوان درس به فارسی: اقتصاد منطقه ای و آمایش سرزمین عنوان درس به انگلیسی: <i>Regional Economics and Spatial Planning</i>
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف:

هدف کلی درس آشنایی فراگیران با نقش ملاحظات مکانی و زیرساختی در آمایش سرزمین مبتنی بر منطق و مزیت‌های اقتصادی مناطق است.

شرح درس:

- تعریف، اهداف، اصول و مقاصد آمایش سرزمین
- بررسی مدل‌های آمایش سرزمین
- نحوه ایجاد و تکامل مناطق مبتنی بر اصول آمایش سرزمین
- مکان‌یابی فعالیت‌های اقتصادی مبتنی بر اصول آمایش سرزمین
- تجارت بین مناطق و مهاجرت عوامل تولید
- بررسی و تخصیص بهینه عوامل تولید شامل سرمایه فیزیکی با تأکید بر زمین و سرمایه انسانی (نیروی کار)
- مدل‌های درآمد-مخارج منطقه‌ای، داده-ستانده منطقه‌ای و بین منطقه‌ای، پیش‌بینی جمعیت در مناطق
- تئوری‌های رشد مناطق
- اقتصاد حمل‌ونقل و اقتصاد گردشگری در مناطق
- همگرایی/واگرایی منطقه‌ای
- سرریزهای دانش و جغرافیای نوآوری
- تحلیل و تخصیص منطقه‌ای منابع، محیط‌زیست، انرژی
- برنامه‌ریزی توسعه منطقه‌ای با تأکید بر زیرساخت‌ها
- آمایش دفاعی-اقتصادی جمهوری اسلامی ایران در دفاع مقدس

منابع پیشنهادی:

- ۱- اسکندری، حمید، مباحث پدافند غیرعامل (۵) آمایش سرزمین از منظر پدافند غیرعامل، انتشارات بوستان حمید.
- ۲- صباغ کرمانی، مجید، اقتصاد منطقه‌ای: تئوری و مدل‌ها، انتشارات سمت، ۱۳۸۰.
- ۳- موحدی نیا، جعفر، اصول و مبانی پدافند غیرعامل، انتشارات دانشگاه صنعتی مالک اشتر.
- ۴- هاشمی فشارکی، سید جواد، طراحی شهری از منظر پدافند غیرعامل، انتشارات بوستان حمید.
- ۵- یاسی، رحمان، کلیات پدافند غیرعامل، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۹۰.
- 6- Fischer, Manfred M., Nijkamp, Peter, *Handbook of Regional Science*, Springer, 2014.
- 7- P.C. Cheshire, E.S. Mills, *Handbook of Regional and Urban Economics*, Elsevier, NORTH-HOLLAND, 1999.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۰۴	عنوان درس به فارسی: آینده‌پژوهی و برآورد راهبردی اقتصادی عنوان درس به انگلیسی: Economic Future Study and Strategic Estimation
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری				
	نظری	پژوهشی			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

شناخت کلیات و روش‌ها و ملاحظات آینده‌پژوهی اقتصادی و آشنایی با برآورد شاخص‌ها و اطلاعات راهبردی اقتصادی، جهت پیش‌بینی و آینده‌نگری و آینده‌سازی، با توجه به برداشت‌ها و گمانه‌های منطقی و علمی از آینده اقتصادی جمهوری اسلامی ایران و کشورهای مرتبط.

شرح درس:

فصل اول - ماهیت، پیشینه، هدف و روش‌های آینده‌پژوهی

- بخش (۱) تاریخچه آینده‌پژوهی
- بخش (۲) ضرورت و اهمیت آینده‌پژوهی
- بخش (۳) هدف از انجام مطالعات آینده‌پژوهانه
- بخش (۴) مبانی معرفت‌شناختی و مفروضات آینده‌پژوهی
- بخش (۵) روش‌ها و تکنیک‌های پیش‌بینی و انجام مطالعات آینده‌پژوهانه و نحوه سازماندهی آنها
- بخش (۶) آینده‌پژوهی در فرهنگ اسلامی.

فصل دوم - برآورد و آینده‌پژوهی اقتصادی

- بخش (۱) پیشینه و روش‌های برآورد و پیش‌بینی در اقتصاد
- بخش (۲) جایگاه آینده‌پژوهی و آینده‌سازی در اقتصاد مقاومتی
- بخش (۳) ویژگی‌های خاص آینده‌پژوهی اقتصادی
- بخش (۴) شاخص‌های راهبردی و آینده‌نگر اقتصادی
- بخش (۵) نقش آینده‌پژوهی اقتصادی در برآورد، رصد و پایش راهبردی اقتصاد کشورهای تأثیرگذار بر امنیت ملی (متحد و دشمن) جمهوری اسلامی ایران
- بخش (۶) برآورد و آینده‌پژوهی راهبردی برخی کشورهای برگزیده
- بخش (۷) برآورد و آینده‌نگری راهبردی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران در جهت تحقق، رصد و پایش اقتصاد مقاومتی در بخش‌ها و مناطق مختلف و در سطح ملی.

منابع پیشنهادی:

۱. حاجیان، ابراهیم (۱۳۹۰). مبانی، اصول و روش‌های آینده‌پژوهی. انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
۲. خزائی، سعید؛ و عبدالرحیم پدram (۱۳۸۷). راهنمای گام‌به‌گام آینده‌پژوهی راهبردی. کشف آینده.
۳. مؤسسه ابرار معاصر تهران. مجموعه کتب برآورد استراتژیک کشورها.
4. Elliott, G.; and C. Granger; and A. Timmermann (2006). Handbook of Economic Forecasting (Vol.1). Elsevier B.V..
5. International Monetary Fund. World Economic Outlooks (WEO)
6. OECD. OECD Economic Outlooks.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۰۷	عنوان درس به فارسی: اقتصاد ایران عنوان درس به انگلیسی: <i>Iran's Economy</i>
	عملی			تعداد واحد: ۳	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۴۸	
	انتخابی				
	اختیاری				
	نظری	پژوهشی			
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف:

فهم تعاملات اقتصادی و تجزیه و تحلیل بخش ها و مسائل اقتصاد ایران.

شرح درس:

- بررسی اجمالی برنامه‌های توسعه و تحلیل سیاست‌های اقتصادی قبل و بعد از انقلاب و مبانی فکری آن و آشنایی با ابعاد مختلف اقتصاد ایران:
- اوضاع طبیعی و جغرافیایی
- جمعیت و نیروی انسانی
- سیستم پولی و بانکی
- درآمد ملی، بودجه و برنامه‌های عمرانی
- کشاورزی
- صنایع و معادن
- صنعت نفت و گاز
- خدمات
- بازرگانی داخلی و خارجی
- اقتصاد ایران در دوران دفاع مقدس
- تحلیل پیشینه و تحول تحریم‌های اقتصادی علیه جمهوری اسلامی ایران
- بررسی روند تحولات متغیرهای کلان اقتصادی کشور
- وضعیت بخش‌های خصوصی، تعاونی و دولتی اقتصاد کشور
- پیشی بینی و آینده‌نگری چشم‌انداز متغیرهای کلان کشور

منابع پیشنهادی:

- ۱- بیابانی، جهانگیر، اقتصاد ایران؛ توسعه ملی، موانع و ظرفیت‌ها، مرکز آموزش عالی رجا، ۱۳۸۸.
- ۲- دادگر، حسن، اقتصاد ایران قبل و بعد از انقلاب اسلامی، کانون اندیشه جوان، ۱۳۸۶.
- ۳- طبیبیان، محمد، روغنی، مسعود، موسسه عالی پژوهش در برنامه‌ریزی توسعه، ۱۳۷۸.
- ۴- عظیمی، حسین، مدارهای توسعه‌نیافتگی در اقتصاد ایران، نشر نی، ۱۳۸۳.
- ۵- قنبری، علی و صادقی، حسین، تحولات اقتصادی ایران، انتشارات سمت، ۱۳۹۳.
- ۶- کاتوزیان، محمدعلی، اقتصاد سیاسی ایران، ترجمه محمدرضا نفیسی و کامبیز عزیزی، نشر مرکز، ۱۳۷۲.
- ۷- مؤمنی، فرشاد، علم اقتصاد و بحران در اقتصاد ایران، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۷۴.

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	کد درس: ۱۱۰۵۰۸	عنوان درس به فارسی: اقتصاد تخصصی میانه
	عملی			
اقتصاد خرد، اقتصاد کلان	الزامی	تخصصی	نوع واحد:	عنوان درس به انگلیسی: <i>Specialized Intermediate Economics</i>
	انتخابی			
	اختیاری			
	نظری			
	عملی	پژوهشی	تعداد ساعت: ۴۸	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد				
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐				

هدف:

کسب دانش، فهم، تجزیه و تحلیل تخصصی روابط عوامل تعیین کننده فعالیت اقتصادی خانوارها و بنگاهها (انفرادی) در بازارهای مختلف و در سطح گروهها و به صورت جمعی (کلی) و همچنین فهم مدل‌های رشد و توسعه اقتصادی، در چارچوب مقایسه‌ای گفتمان اسلامی (تعالی و رفاه مادی و معنوی عادلانه) و غربی.

شوخ درس:

بخش اول: اقتصاد خرد میانه

- بررسی مفاهیم ناظر بر بازارها
- بررسی مفاهیم بازارهای انحصار دوجانبه
- بررسی مفاهیم اقتصاد رفاه
- بررسی مفاهیم اقتصاد رانت
- تعریف، کلیات و کاربرد نظریه بازی‌ها
- تعریف، انواع و اهمیت نظریه بازی‌ها
- مثال‌های کاربردی

بخش دوم: اقتصاد کلان میانه

- معرفی مفاهیم رشد و توسعه، مراحل رشد، ویژگی کلی مدل‌های رشد
- معرفی اجمالی مدل‌های رشد اقتصادی
- اقتصاد کلان باز
- نظریه‌های همگرایی اقتصادی
- اقتصاد سیاسی شرکت‌های چندملیتی، سیاست‌های بازرگانی و چالش‌های موجود
- نظام‌های نرخ ارز و سیاست‌های کلان در مدیریت ارزی
- بررسی بحران‌های پولی و مالی
- عوامل مؤثر بر وقوع بحران‌های پولی و مالی
- بررسی تحلیلی بحران‌های پولی و مالی در جهان.

منابع پیشنهادی:

۱. میرمعزی، حسین (۱۳۸۴). اقتصاد کلان (با رویکرد اسلامی). پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۲. والتر نیکلسون، ترجمه: محمد مهدی عسکری، نظریه اقتصاد خرد: اصول اساسی و مسائل تکمیلی جلد اول و دوم، انتشارات دانشگاه امام صادق(ع)، ۱۳۸۷.
۳. برایان اسنودان، هوارد آر. وین، اقتصاد کلان جدید (منشأ، سیر تحول و وضعیت فعلی)، مترجم: دکتر منصور خلیلی عراقی، دکتر علی سوری، چاپ دوم، ۱۳۹۳.
۴. شجری، ه و نصراللهی، خ، مالیه بین الملل و سیر تحولات ارزی در ایران، انتشارات چشمه، ۱۳۸۹.
۵. شعبانی، احمد، اقتصاد پول، بانکداری و بازارهای مالی، انتشارات دانشگاه امام صادق(ع)، ۱۳۹۰.
6. Henderson, James M.; and Richard E. Quandt (1980). Microeconomic Theory: A Mathematical Approach. McGraw-Hill International Book Company.
7. Romer, David (2006). Advanced Macroeconomics. The McGraw-Hill Companies, Inc.
8. Dornbusch, Rudiger, Stanley Fischer and Richard Startz,(2014). Macroeconomics, twelfth edition, McGraw-Hill Inc.
9. Varian, Hal R. (2014). Intermediate Microeconomics: A Modern Approach. W. W. Norton & Company .

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	کد درس: ۱۱۰۵۱۰	عنوان درس به فارسی: مبانی دفاع اقتصادی		
	عملی					
	انتخابی	تخصصی			نوع واحد:	تعداد واحد: ۲
	الزامی					
	اختیاری					
	نظری	پژوهشی			تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: <i>Fundamentals of Economic Defense</i>
	عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐						

هدف درس:

کسب دانش و فهم نظریه دفاع اقتصادی و آگاهی بهنگام و تخصصی از موضوعات برگزیده و شایان توجه و مبتلابه حال حاضر و آینده در عرصه دفاع اقتصادی.

شرح درس:

- مبانی نظری دفاع اقتصادی مبتنی بر دیدگاه فرهنگ اقتصادی اسلام (بررسی سه حوزه عقاید، اخلاق و احکام)
- مفهوم، ارکان و الزامات تحقق دفاع اقتصادی در جمهوری اسلامی ایران، با توجه به وضعیت موجود
- فرهنگ اقتصادی ایرانیان در ایران معاصر (قاجار، پهلوی و جمهوری اسلامی)
- مدیریت ادراک و اذهان در حوزه اقتصادی
- سیاست‌گذاری فرهنگی و پیوست فرهنگی در حوزه دفاع اقتصادی
- آسیب‌شناسی فرهنگی و تهاجم فرهنگی در حوزه فرهنگ اقتصادی
- اصول راهنمای اساسی و راه‌کارهای تحقق دفاع اقتصادی در جمهوری اسلامی ایران
- موضوعات برگزیده در عرصه دفاع اقتصادی

منابع پیشنهادی:

۱. پیغامی، عادل (۱۳۹۴). درس‌گفتارهای اقتصاد مقاومتی؛ تبیین نظریه اقتصاد مقاومتی مبتنی بر اندیشه اقتصادی رهبر معظم انقلاب. سدید (انتشارات بسیج دانشگاه امام صادق (ع)).
۲. پیغامی، عادل و همکاران، تحریرهای اقتصادی ایران (مبانی، ابعاد و راهکارها)، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۹۴.
۳. درّی نوگورانی، حسین؛ و اصغر صالح اصفهانی (۱۳۹۳). اقتصاد مقاومتی در جمهوری اسلامی ایران: تحلیل مبنایی و برخی اصول راهنمای کاربردی. شرکت ناجی نشر.
۴. طغیانی، مهدی و همکاران، مبانی نظری دفاع اقتصادی، سازمان پدافند غیر عامل کشور، ۱۳۹۴.
۵. مقصودی، علیرضا، دفاع اقتصادی در اندیشه‌های امام خمینی (ره) و حضرت آیه الله خامنه‌ای، سازمان پدافند غیر عامل کشور، ۱۳۹۴.
6. Jackson, William A, *Economics, Culture & social theory*, Edward Elgar Publishing 2010.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۰۹	عنوان درس به فارسی: مقاوم سازی اقتصادی عنوان درس به انگلیسی: <i>Economic Strengthening</i>
	عملی			تعداد واحد: ۳	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۴۸	
	انتخابی				
	اختیاری				
	نظری	پژوهشی			
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف:

کسب دانش و فهم شاخص‌ها و مؤلفه‌ها و تجزیه و تحلیل مقاوم‌سازی اقتصادی در ادبیات متعارف علم اقتصاد.
شرح درس:

- بررسی ادبیات تاب‌آوری اقتصادی
- بررسی ادبیات و شاخص‌های آسیب‌پذیری اقتصادی
- بررسی ادبیات و شاخص‌های شکنندگی و ضدشکنندگی اقتصادی
- بررسی ادبیات و شاخص‌های اقتصاد پایدار
- بررسی ادبیات و شاخص‌های ثبات کلان اقتصادی
- بررسی ادبیات و شاخص‌های همبستگی اقتصادی

منابع پیشنهادی:

- ۱- اقتصاد مقاومتی در اقتصاد ایران (جلد نخست)؛ مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد؛ تهران ۱۳۹۴.
- ۲- پایشگری امنیت ملی در حوزه اقتصاد؛ مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد؛ تهران ۱۳۹۰.
- ۳- پیغامی، عادل و سمیعی‌نسب، مصطفی و سلیمانی، یاسر؛ "مقاوم‌سازی اقتصادی در ادبیات متعارف، مبادی علمی و نظری، جلد اول: تاب‌آوری و آسیب‌پذیری"؛ انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)؛ ۱۳۹۴.
- ۴- پیغامی، عادل و سمیعی‌نسب، مصطفی و سلیمانی، یاسر؛ "مقاوم‌سازی اقتصادی در ادبیات متعارف، مبادی علمی و نظری، جلد دوم"؛ انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)؛ ۱۳۹۵.
- ۵- سیف، اله‌مراد و راهی دهقی، مجتبی و مرشدی، بهنام؛ "اقتصاد مقاومتی و بانکداری مقاومتی؛ مفاهیم، تجارب و شاخص‌ها"؛ دانشگاه عالی دفاع ملی؛ تهران؛ ۱۳۹۳.
- ۶- عبدالملکی، حجت‌ا...؛ "اقتصاد مقاومتی، درآمدی بر مبانی، سیاست‌ها و برنامه عمل"؛ مؤسسه علمی فرهنگی سدید؛ ۱۳۹۳.
- 7- Bénédicte Fonteneau et al, *Social and Solidarity Economy: Our common road towards Decent Work*, International Training Centre of the International Labour Organization, 2011.
- 8- Javier Fabra Mata, Sebastian Ziája, *Users' Guide on Measuring Fragility*, DIE & UNDP, 2009.
- 9- *Oecd, Fragile States 2013: Resource Flows And Trends In A Shifting World*, 2012.
- 10- *Oecd, Measuring Sustainable Development: Integrated Economic, Environmental And Social Frameworks*, 2004.
- 11- Peter Montiel and Luis Servén, *Macroeconomic Stability in Developing Countries: How Much Is Enough?*, World Bank Policy Research Working Paper 3456, November 2004.
- 12- Tony Bendell, *Building Anti-Fragile Organisations: Risk, Opportunity and Governance in a Turbulent World*, GOWER, 2014.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۱۱	عنوان درس به فارسی: شاخص سازی و پایش در پدافند اقتصادی عنوان درس به انگلیسی: <i>Indexation and Monitoring in Economic Defense</i>
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	انتخابی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	الزامی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف:

ایجاد توانمندی در مخاطب جهت اندازه‌گیری، پایش، تجزیه و تحلیل شاخص‌ها در اقتصاد کلان / سازمان / نهاد

شرح درس:

- مفهوم و انواع شاخص و فواید شاخص‌سازی

• اندازه‌گیری شاخص (و سنجش ضرایب اهمیت هر یک از شاخص‌ها)

• رتبه‌بندی شاخص‌ها و تشخیص وضعیت

• شاخص در اقتصاد (تبیین جایگاه و اهمیت شاخص در اقتصاد)

- شاخص‌ها و شاخص‌سازی مقاومتی اقتصاد با توجه به سیاست‌های کلی دفاع اقتصادی

• شاخص‌های درون‌زایی اقتصاد (در سه سطح ملی و کلان / بنگاه اقتصادی / خانواده)

• شاخص‌های مردم‌محوری در اقتصاد (مردمی کردن اقتصاد)

• شاخص‌های: برون‌گرایی اقتصادی، اقتصاد دانش‌بنیان، نظام مالی کارآمد و باثبات، شاخص‌های استقلال

اقتصادی، پیشرفت اقتصادی باثبات، خروج از تک‌محصولی، رفاه عمومی و عدالت اقتصادی

منابع پیشنهادی:

۱- اقتصاد مقاومتی در اقتصاد ایران (جلد نخست)؛ مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد؛ تهران ۱۳۹۴.

۲- پایشگری امنیت ملی در حوزه اقتصاد؛ مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد؛ تهران ۱۳۹۰.

۳- پیغامی، عادل و سمیعی‌نسب، مصطفی و سلیمانی، یاسر؛ "مقاوم‌سازی اقتصادی در ادبیات متعارف، میدادی علمی و نظری، جلد اول: تاب‌آوری و آسیب‌پذیری"؛ انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)؛ ۱۳۹۴.

۴- طلغیانی، مهدی و همکاران، مبانی نظری دفاع اقتصادی، سازمان پدافند غیر عامل کشور، ۱۳۹۴.

۵- عبدالملکی، حجت‌الله؛ "اقتصاد مقاومتی، درآمدی بر مبانی، سیاست‌ها و برنامه عمل"؛ مؤسسه علمی فرهنگی سدید؛ ۱۳۹۳.

6- Crone, Theodore M. "A New Look at Economic Indexes for the States in the Third District," *Business Review, Federal Reserve Bank of Philadelphia* (November/December 2000).

7- Crone, Theodore M., and Alan Clayton-Matthews. "Consistent Economic Indexes for the 50 States," *Review of Economics and Statistics*, 87 (2005), pp. 593-603.

8- Novak, Jason. "Marking NBER Recessions with State Data," *Research Rap Special Report*, 2008

9- OECD, "Handbook on Constructing Composite Indicators: Methodology And User Guide", 2008.

10- Roberto Mosse, Leigh Ellen Sontheimer: "Performance Monitoring Indicators Handbook", *The World Bank*, 1996.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۱۵	عنوان درس به فارسی: تجارب مقاوم سازی در ایران و جهان عنوان درس به انگلیسی: <i>Experiences of Strengthening in Iran and the World</i>
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری				
	نظری	پژوهشی			
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف:

اهداف ذیل بر اساس بررسی تاریخ اندیشه‌ها، تجارب و وقایع اقتصادی در حوزه مقاوم‌سازی اقتصادی و دفاع اقتصادی در ایران و جهان صورت گرفته و اهداف در این بخش به سه حوزه شناختی، گرایشی و مهارتی تقسیم می‌گردند:

شرح درس:

- تجارب مقاوم‌سازی در جهان
- تجارب مقاومت و دفاع اقتصادی در اسلام و ایران
- شبیه‌سازی راهکارهای مقابله با تهدیدهای اقتصادی در صدر اسلام برای مقابله با تهدیدهای اقتصادی کنونی جمهوری اسلامی ایران
- تاریخ مقاومت و دفاع اقتصادی در عصر صفویه و قاجاریه
- تجارب مقاومت و دفاع اقتصادی در جمهوری اسلامی ایران

منابع پیشنهادی:

- ۱- اصفهانی، حسن کربلایی. تاریخ دخانیه. به کوشش رسول جعفریان. تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۲.
- ۲- باقر قدیری اصل، سیر اندیشه اقتصادی، انتشارات: دانشگاه تهران، ۱۳۷۶.
- ۳- بهبهانی، آقا احمد، مآت الاحوال جهان نما (ج ۱ و ۲). با مقدمه و تصحیح و حواشی علی دوانی. تهران: مرکز هم آگاه، ۱۳۷۲.
- ۴- دادگر، یدالله، تاریخ تحولات اندیشه اقتصادی، دانشگاه مفید، چاپ دوم، قم، ۱۳۸۹.
- ۵- شارل ریست، شارل ژید، تاریخ عقاید اقتصادی، ترجمه: کریم سنجایی، انتشارات دانشگاه تهران.
- 6- Physics and the Marginalist Revolution. *Cambridge Journal of Economics*. . Mirowski, P, 1984.
- 7- Caldwell, B. (1991). Clarifying Popper. *Journal of Economic Literature*. 1-33.
- 8- North, D. (1991). Institutions. *Journal of Economic Perspectives*. 97-112.
- 9- Robson, A. (2001). The Biological Basis of Economic Behavior. *Journal of Economic Literature*.
- 10- Smith, V. (1994). Economics in the Laboratory. *Journal of Economic Perspectives*. 113-31.
- 11- Smith, V. (1998). The Two Faces of Adam Smith. *Southern Economic Journal*. 1-19.
- 12- Temin, Peter. *Lessons from the Great Depression*. Cambridge, MA: MIT Press, 1989.
- 13- "Socialism in Many Countries: The Recovery from the Great Depression," chapter 3.
- 14- Krugman, Paul. "Misguided Monetary Mentalities." *Op-Ed, New York Times, October 12, 2009*.
- 15- "The Death of Liberalism," and "Wall Street Finds Religion," chapters 1 and 2, pp. 1-36.
- 16- Ian Inkster. *Japanese Industrialization – Historical and Cultural Perspectives*. Routledge, 2001.
- 17- Juro Teranishi. *Evolution of the Economic System in Japan*. Edward Elgar, 2005.

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	کد درس: ۱۱۰۵۱۴	عنوان درس به فارسی:
	عملی			
ندارد	الزامی	تخصصی	نوع واحد:	امنیت و آینده پژوهی اقتصادی
	انتخابی			
	اختیاری			
	نظری			
	عملی	پژوهشی	تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به انگلیسی: <i>Economic Security and Future Studies</i>
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد				
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐				

هدف:

هدف کلی در این درس تجزیه و تحلیل ابعاد اقتصادی امنیت ملی با رویکردی آینده پژوهانه است.

شرح درس:

- تعاریف و مبانی امنیت ملی
- تعاریف، مبانی و روش‌های آینده پژوهی با رویکرد اقتصادی
- بررسی تجارب اقتصاد امنیت ملی در سایر کشورها
- بررسی اقتصاد امنیت ملی در ایران با رویکرد آینده پژوهانه
- بررسی تاریخچه تحولات مسائل اقتصاد امنیت ملی در ایران
- بررسی وضعیت موجود چالش‌ها و مخاطرات اقتصادی امنیت ملی در ایران
- تحلیلی آینده پژوهانه از اقتصاد امنیت ملی در ایران

منابع پیشنهادی:

- ۱- پایشگری امنیت ملی در حوزه اقتصاد (جلد دوم)؛ مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد؛ تهران ۱۳۹۲.
- ۲- پایشگری امنیت ملی در حوزه اقتصاد (جلد نخست)؛ مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد؛ تهران ۱۳۹۰.
- ۳- حاجیانی، ابراهیم؛ مبانی، اصول و روش‌های آینده پژوهی، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۹۱.
- ۴- روحانی، حسن، امنیت ملی و نظام اقتصادی ایران، مجمع تشخیص مصلحت نظام، ۱۳۹۰.
- ۵- عزتی مرتضی، دهقان، محمدعلی، امنیت اقتصادی در ایران، مرکز پژوهش‌های اقتصادی مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۷.
- ۶- فصلنامه امنیت اقتصادی، مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد.
- 7- Harrel P., *Lessons From Russia for the Future Of Sanctions*, Center for New American Security, Economic Statecraft Series, 2015.
- 8- Nanto Dick, *Economics and National Security: Issues and Implications for U.S. Policy*, US Congressional Research Service, 2011.
- 9- Posen A. and Tarullo D., *Economics And National Security*, the Princeton Project on National Security, 2006
- 10- Ronis Shiela, *Economic Security; Neglected Dimension of National Security*, 2010.
- 11- Wolf Charles, *The economic dimension of national security*, Rand Institute, 1994.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۱۶	عنوان درس به فارسی: مدیریت جهادی در اقتصاد ایران عنوان درس به انگلیسی: <i>Jihadi Management in Iran's Economy</i>
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف:

تجزیه و تحلیل مؤلفه‌های مدیریت جهادی و چگونگی تحقق آن در عرصه دفاع اقتصادی کشور
شرح درس:

- ضرورت و اهمیت و جایگاه مدیریت جهادی در دهه چهارم انقلاب اسلامی
- آسیب‌شناسی وضعیت موجود مدیریت کشور در عرصه‌های اقتصادی و بررسی دلایل ناکارآمدی آن
- آشنایی با تجارب مشابه در سایر کشورهای جهان
- آشنایی با مبانی مدیریت جهادی
- آشنایی با تجربیات و درس‌های مدیریت جهادی
- موضوعات اساسی در مدیریت جهادی
- آشنایی با پژوهش‌های انجام‌شده و نقشه کلان پژوهشی در این حوزه
- تبیین حرکت گام‌به‌گام برای ورود به وادی مدیریت جهادی در عرصه اقتصاد کشور

منابع پیشنهادی:

- ۱- احمدیان، علی‌اکبر، مدل‌سازی مدیریت جهادی «با بهره‌گیری از بیانات مقام معظم رهبری»، فصلنامه سیاست دفاعی، سال بیست و دوم، شماره ۸۷، تابستان ۱۳۹۳، صص ۱۳۷-۱۶۹.
- ۲- اصلی پور، حسین، پروژه مطالعاتی نظریه «مدیریت جهادی» و تطبیق با مدل‌های متعارف علم مدیریت، تهران: مرکز مطالعات شهرداری تهران، ۱۳۹۴.
- ۳- امام خامنه‌ای، سید علی، جهاد اقتصادی؛ چیستی، اهداف و الزامات جهاد اقتصادی در بیانات حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی. تهران: انتشارات انقلاب اسلامی، ۱۳۹۲.
- ۴- ایروانی، محمدجواد نهادگرایی و جهاد سازندگی. تهران: مشتاقان فلاح، ۱۳۷۸.
- ۵- بنی‌اسد، رضا، مدیریت راهبردی با تأکید بر جهاد اقتصادی، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق علیه‌السلام، ۱۳۹۰.
- ۶- پیرمرادیان، مسعود، مدیریت جهادی، تهران: دفتر نشر معارف، ۱۳۹۳.
- ۷- قلی‌پور ارکمی، علی و طاهری، ابوالفضل، درآمدی بر فرهنگ و مدیریت جهادی، تهران: انتشارات الهام نور، ۱۳۹۳.
- ۸- مرتضوی، مهدی، فرهنگ‌سازمانی جهادی؛ عاملی برای تحول در بروکراسی دولتی، تهران: مجموعه مقالات همایش ملی مدیریت جهادی، ۱۳۹۱.
- ۹- موحد، خسرو، تبیین ویژگی‌های مدیریت جهادی. مجموعه مقالات اولین همایش فرهنگ و مدیریت جهادی. جلد اول. تهران: نشر آموزش کشاورزی - دفتر خدمات تکنولوژی آموزشی، ۱۳۸۶.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۱۲	عنوان درس به فارسی: برآورد تهدیدات اقتصادی عنوان درس به انگلیسی: <i>The Estimation of Economic Threats</i>
	عملی			تعداد واحد: ۳	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۴۸	
	انتخابی				
	اختیاری				
	نظری	پژوهشی			
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف:

هدف کلی این درس تجزیه و تحلیل تهدیدات اقتصادی امنیت ملی و بررسی زمینه‌های اقتصادی سایر تهدیدات امنیت ملی است.

شرح درس:

- مروری بر روش‌های پیش‌بینی و برآورد اقتصادی
- مبانی، انواع و روش‌های تهدیدات اقتصادی امنیت ملی
- مدل‌های تصمیم‌گیری و اولویت‌بندی تهدیدات اقتصادی ج.ا.
- شاخص‌های خرده نظام اقتصادی در امنیت ملی با رویکرد تمرکز بر تهدیدات اقتصادی

منابع پیشنهادی:

- ۱- اندرستی، تجزیه و تحلیل سری‌های زمانی و پیش‌بینی، ترجمه: ابوالقاسم بزرگ‌نیا، آستان قدس رضوی، ۱۳۷۶.
- ۲- پرکینز، جان، اعترافات یک جنایتکار اقتصادی، ترجمه مهرداد شهابی و میرمحمد نبوی، نشر اختران، تهران ۱۳۸۵.
- ۳- رهبر، فرهاد، میزراوند، فضل‌الله، پول‌شویی و روش‌های مقابله با آن، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۷.
- ۴- شیوا، پیش‌بینی سری‌های زمانی: شناسایی تخمینی پیش‌بینی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، ۱۳۷۵.
- ۵- گروه ویژه اقدام مالی، استانداردهای بین‌المللی مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم، بانک مرکزی ج.ا.، ۱۳۹۲.
- 6- *Bubble Land: Practice Runs,* and *"A Tsunami of Dollars,"* chapters 3 and 5.
- 7- *Economic Intelligence in Global World,* Spanish Ministry of Defense, 2014.
- 8- *Freeman Kevin, Economic Warfare: Risks and Responses,* US Department of Defense IWSP, 2009.
- 9- *Hufbauer G. et al, Economic Sanctions Reconsidered,* Peterson Institute, 2007.
- 10- *Katzman K. Iran Sanctions,* US Congressional Research Service, 2015.
- 11- *Ronis Shiela, Economic Security; Neglected Dimension of National Security,* 2010.
- 12- *Roth J. et al, Monograph on Terrorist Financing,* 2004
- 13- *Taylor, John B. Getting off Track: How Government Actions and Interventions Caused, Prolonged, and Worsened the Financial Crisis.* Stanford, CA: Hoover Institution Press, 2009. ISBN: 9780817949716. 2008
- 14- *Zarate Juan C., Treasury's War: The Unleashing Of A New Era Of Financial Warfare,* New York, N.Y.: PublicAffairs. 2013.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۱۳	عنوان درس به فارسی: الگوهای مدیریت تهدیدات اقتصادی عنوان درس به انگلیسی: <i>Economic Threat Management patterns</i>
	عملی			تعداد واحد: ۳	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۴۸	
	انتخابی				
	اختیاری				
	نظری	پژوهشی			
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف:

هدف کلی این درس تجزیه و تحلیل مدیریت بحران‌ها و تهدیدهای اقتصادی است.

شرح درس:

- مروری بر مباحث پدافند غیرعامل در حوزه اقتصادی
- شاخص‌های پایش و سنجش بحران‌ها و تهدیدهای اقتصادی در ج.ا.ا.
- الگوهای تسهیل مدیریت بحران‌های اقتصادی با عامل انسانی و طبیعی
- تاریخچه، تعاریف و مفاهیم مدیریت تهدیدات اقتصادی
- الگوهای مدیریت تهدیدات اقتصادی در ج.ا.ا.
- آشنایی با مصادیق و تجارب مدیریت بحران‌ها و تهدیدهای اقتصادی در ج.ا.ا.
- معماری و استحکامات زیرساخت‌های حیاتی اقتصادی ج.ا.ا.

منابع پیشنهادی:

- ۱- اقتصاد مقاومتی در اقتصاد ایران (جلد نخست)؛ مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد؛ تهران ۱۳۹۴.
- ۲- پایشگری امنیت ملی در حوزه اقتصاد؛ مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد؛ تهران ۱۳۹۲.
- ۳- پیغامی و همکاران، تحریم‌های اقتصادی ایران (مبانی، ابعاد و راهکارها)، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۹۴.
- ۴- پیغامی، عادل و سمیع‌نسب، مصطفی و سلیمانی، یاسر؛ "مقاوم‌سازی اقتصادی در ادبیات متعارف، مبادی علمی و نظری، جلد اول: تاب‌آوری و آسیب‌پذیری"؛ انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)؛ ۱۳۹۴.
- ۵- سیف، اله‌مراد و تولایی، محمد، تبارشناسی تهدید نرم اقتصادی، پژوهشکده مطالعات و تحقیقات بسیج، ۱۳۹۰.
- ۶- صالحی معوا، غلامرضا، مدیریت بحران (در بخش‌های خصوصی و دولتی)، انتشارات ترمه، تهران، ۱۳۸۳.
- 7- *Physics and the Marginalist Revolution* (1984), *Cambridge Journal of Economics*. . Mirowski, P.
- 8- *Ambrosius, Lloyd E. (1991) Wilsonian Statecraft* (Wilmington DE: Scholarly Resources).
- 9- *Caldwell, B. (1991). Clarifying Popper. Journal of Economic Literature. 1-33.*

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جنبرانی	کد درس: ۱۱۰۵۱۷	عنوان درس به فارسی: سمینار لگوهای مدیریت دفاع اقتصادی عنوان درس به انگلیسی: <i>Management patterns in Economic Defense</i>		
	عملی					
	الزامی	تخصصی			نوع واحد:	تعداد واحد: ۲
	انتخابی					
	اختیاری					
	نظری	پژوهشی			تعداد ساعت: ۳۲	
عملی						
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد						
سفر علمی ☒ سمینار ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☒						

هدف کلی درس:

توانمندسازی دانشجویان در جهت اجرای کامل فرایند طراحی الگوی مقاوم سازی اقتصادی و دفاع اقتصادی در حوزه اقتصاد ایران در یکی از مسائل اساسی سطوح مختلف سازمانی و دستیابی به یک برنامه سیاست گذاری مشخص و شاخص ها و سنجه های دفاع اقتصادی از طریق تکنیک های علمی در مدل سازی و پیش بینی.

شرح درس:

- مروری بر اسناد و پژوهش های کاربردی صورت پذیرفته در حوزه پدافند غیرعامل اقتصادی
- تحول اداری ساختارها و فرآیندها متناسب با رویکرد مقاوم سازی و پدافند غیرعامل به صورت کاربردی
- همکاری ها و ارتباطات بین المللی با رویکرد فرصت - تهدید جهت تسهیل مدیریت بحران
- بررسی مبانی و راهکارهای تأمین مالی، برنامه و بودجه ریزی سازمان با رویکرد پدافند اقتصادی
- بررسی موانع، بسترها و زمینه های حقوقی - تقنینی اجرای مسائل دفاع اقتصادی در سازمان ها
- بررسی ابعاد نظارتی و بازرسی سازمانی با رویکرد مقاوم سازی و پدافند اقتصادی
- بررسی و امکان سنجی ارتباطات شبکه ای درون / بین / برون سازمانی جهت تسهیل و چابک سازی سازمان در مواجهه تهدیدات اقتصادی

منابع درسی:

از آنجایی که برگزاری سرفصل حاضر به صورت سمیناری و کارگاهی است و بناست در انتهای ترم تحصیلی پژوهشی کاربردی توسط دانشجویان ارائه گردد، به صلاح دید اساتید محترم در هر یک از موضوعات فوق، منابعی برای درس ارائه می گردد اما برخی منابع پیشنهادی درس ذیل اشاره می گردد.

۱- اقتصاد مقاومتی در اقتصاد ایران (جلد نخست): مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد؛ ۱۳۹۴.

۲- پدافند غیرعامل و رسالت حراست در دستگاه ها، سازمان پدافند غیرعامل کشور، معاونت اطلاعات، ۱۳۹۱.

۳- راهنمای جامع پدافند غیرعامل استان ها، سازمان پدافند غیرعامل کشور، معاونت زیربنایی، بی تا.

۴- گنجینه پژوهش، معاونت آموزش و پژوهش سازمان پدافند غیرعامل کشور، ۱۳۹۲.

۵- مجموعه مقالات کنگره ملی اقتصاد مقاومتی، دانشگاه عالی دفاع ملی، ۱۳۹۴.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۱۹	عنوان درس به فارسی: اقتصاد دفاع (۱) عنوان درس به انگلیسی: Defence Economics (1)
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

تسلط علمی بر نقش اقتصاد در جنگ و دفاع و مفاهیم و کلیات و تحلیل علمی اقتصادی موضوعات مربوط به دفاع و امنیت ملی در قلمرو کلان، در جهت تحلیل عالمانه پایداری و دفاع برنامه ریزی شده و نهادینه از جمهوری اسلامی ایران در حال حاضر و آینده.

شرح درس:

فصل اول - مقدمه (شامل مفاهیمی نظیر اقتصاد دفاع، تحلیل دفاع به عنوان یک کالای عمومی)

فصل دوم - مروری بر ویژگی‌های دفاع در فقه، تاریخ و تمدن اسلامی و ایرانی، با تمرکز بر جوانب و امور مرتبط اقتصادی.

فصل سوم - رهنمودهای حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری درباره جنگ، جهاد و مقاومت و امور اقتصادی مرتبط.

فصل چهارم - سیر تحول اندیشه اقتصاد دفاع در دنیای غرب (از آدام اسمیت تا کنون)

فصل پنجم - مخارج دفاعی (نظامی) و حسابداری درآمد ملی

بخش ۱) مفهوم و چگونگی اندازه‌گیری هزینه‌های نظامی

بخش ۲) جایگاه مخارج دولت در حساب‌های ملی و سهم هزینه‌های دفاعی از این مخارج

بخش ۳) مفهوم و روش‌های اندازه‌گیری تلاش (نسبت/ بار) دفاعی

فصل ششم - پیامدهای اقتصادی هزینه‌های نظامی

بخش ۱) نحوه تعیین اثرات اقتصادی مخارج دفاعی

- اثرات کوتاه‌مدت

- اثر بر مصرف

- اثر بر سرمایه‌گذاری

- اثر بر اشتغال

- اثر بر تراز پرداخت‌ها

- اثرات بلندمدت (تأثیر متقابل بین رشد و توسعه اقتصادی و هزینه‌های نظامی)

بخش ۲) خلع سلاح و پیامدهای اقتصادی آن.

منابع پیشنهادی:

۱. دژی نوگورانی، حسین (۱۳۹۲). اقتصاد دفاع در دوران جدید. نشر ساقی.
۲. قائدان، اصغر (۱۳۷۵). سیاست نظامی امام علی (ع). فروزان.
۳. مرکز تحقیقات اسلامی (۱۳۸۰). دفاع مقدس. نمایندگی ولی فقیه در سپاه.
4. Hartley, Keith; and Todd Sandler (1995). Handbook of Defense Economics (Vol. 1). Elsevier.
5. Sandler, Todd; and Keith Hartley (1995). The Economics of Defense. Cambridge Uni. Press.

دروس پیشنهادی: ۱۱۰۵۱۷ و ۱۱۰۵۱۹	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۲۰	عنوان درس به فارسی: اقتصاد دفاع (۲) عنوان درس به انگلیسی: Defence Economics (2)
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

آشنایی تخصصی با تحلیل اقتصادی موضوعات مربوط به دفاع و امنیت ملی و جنگ اقتصادی و بسیج امکانات در قلمرو خرد (فروبخشی، فرابخشی و بین‌المللی)، در جهت تحلیل عالمانه پایداری و دفاع برنامه‌ریزی شده و نهادینه از جمهوری اسلامی ایران در حال حاضر و آینده.

شرح درس:

فصل اول - تخصیص بهینه منابع بین بخش دفاع و بخش‌های غیردفاعی

بخش (۱) تخصیص بهینه منابع بین کالاهای عمومی و خصوصی

بخش (۲) الگوی انتخاب ترکیب بهینه تولید کالاهای دفاعی و غیردفاعی

فصل دوم - ساختار ویژه بازارهای بخش دفاع

بخش (۱) بازار نیروی کار بخش دفاع

- تقاضای نظامی برای نیروی انسانی

- عرضه نیروی انسانی

- سیستم‌های مختلف برای مدیریت نیروی انسانی و تحلیل اقتصادی نظام وظیفه عمومی

بخش (۲) بازار سرمایه بخش دفاع

فصل سوم - اقتصاد بسیج (حداکثر استفاده از منابع قابل‌واگذاری به بخش دفاع و امنیت ملی در زمان جنگ و آماده‌سازی و تجهیز

و به‌کارگیری ظرفیت‌های راکد بالقوه در زمان غیرجنگ)

فصل چهارم - اثرات جانبی بین‌المللی (منطقه‌ای و جهانی) مخارج نظامی

بخش (۱) تحلیل اقتصادی مسابقات تسلیحاتی

بخش (۲) تحلیل اقتصادی پیمان‌ها (ائتلاف‌ها)ی نظامی

فصل پنجم - جنگ و دفاع اقتصادی

بخش (۱) مفهوم و سابقه جنگ و دفاع اقتصادی

بخش (۲) تئوری، اهداف و استراتژی جنگ اقتصادی

بخش (۳) انواع جنگ‌های اقتصادی و ابزارهای آنها و شیوه‌های دفاع در گذشته، حال و آینده

بخش (۴) شرایط موفقیت و شکست در جنگ / دفاع اقتصادی

بخش (۵) تحلیل هزینه - فایده جنگ اقتصادی برای طرف‌های درگیر

بخش (۶) پیامدهای جنگ اقتصادی در نظام اقتصاد بین‌الملل

بخش (۷) تجربه تحریم اقتصادی - با تأکید بر پیشینه تحریم علیه جمهوری اسلامی ایران و راه‌کارهای روبرویی

فصل ششم - اقتصاد صنعت دفاع

بخش (۱) اقتصاد صنعت و پیشینه پیدایش آن

بخش (۲) شناخت و طبقه‌بندی صنعت و جایگاه صنایع دفاعی

بخش (۳) تحلیل داده - ستانده و کاربردهای آن با تأکید بر بخش دفاع

- بخش ۴) بازار بین‌المللی تسلیحات
- بخش ۵) فرایند تأمین تسلیحات
- بخش ۶) تبدیل و بازتبدیل صنایع دفاعی
- بخش ۷) جایگاه صنعت دفاع در توسعه صنعتی کشورهای جهان سوم
- بخش ۸) شالوده صنعت دفاع در جمهوری اسلامی ایران.

منابع پیشنهادی:

۱. درّی نوگورانی، حسین؛ و دیگران (۱۳۷۹). اقتصاد صنایع دفاعی. انتشارات دانشگاه امام حسین (ع).
۲. درّی نوگورانی، حسین (۱۳۹۲). اقتصاد دفاع در دوران جدید. نشر ساقی.
۳. درخشان، حمیدرضا؛ و محمد جعفری (۱۳۹۳). واکاوی تحریم‌های اقتصادی؛ مبانی نظری و تجربه بین‌المللی. مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد.
۴. زهرانی، مصطفی (۱۳۷۶). نظریه‌های تحریم اقتصادی. دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی.
۵. قرارگاه پدافند اقتصادی سازمان پدافند غیرعامل کشور (۱۳۹۴). دفاع اقتصادی از منظر حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری. انتشارات نیلوفران.
۶. مهاجرانی، سعید (۱۳۸۱). تبدیل صنایع دفاعی: مفاهیم، روش‌ها و تجارب عملی. دانشگاه امام حسین (ع).
7. Bland, Douglas L. (1999). Issues in Defence Management . Queen's University.
8. Bucur-Marcu, Hari; and Philipp Fluri; and Todor Tagarev (2009). Defence Management: An Introduction . Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces.
9. Hartley, Keith; and Todd Sandler (1995). Handbook of Defense Economics (Vol. 1). Elsevier.
10. Hartley, Keith; and Todd Sandler (2007). Handbook of Defense Economics: Defense in a Globalized World (Vol. 2). Elsevier.
11. Olvey, Lee D.; and James R. Golden; and Robert C. Kelly (1984). The Economics of National Security. Avery Publishing Group, Inc. .
12. Sandler, Todd; and Keith Hartley (1995). The Economics of Defense. Cambridge University Press.

دروس پیشنهادی: ۱۱۰۵۱۹	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۲۱	عنوان درس به فارسی: روش های مقاداری در تحلیل اقتصاد دفاع
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: <i>Quantitative Methods for Moghavemati Economy Analysis</i>
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

تسلط بر شیوه های عمده تحلیل داده های آماری، و نحوه بیان و مقایسه مجموع داده ها، و همچنین آشنایی با برآوردها و آزمون فرضیه و پیش بینی، برای ارزیابی، برنامه ریزی و تصمیم گیری در عرصه اقتصاد دفاع.

شرح درس:

فصل اول - معرفی روش های عمده تحلیل، و مقایسه بین روش های کمی و کیفی

فصل دوم - روش های پیش بینی (الگوهای رگرسیون و تحلیل های سری زمانی)

فصل سوم - تصمیم گیری با استفاده از احتمالات (معیارهای تصمیم در شرایط عدم اطمینان، درخت تصمیم، تئوری بازی ها)

فصل چهارم - روش های بهینه سازی (برنامه ریزی خطی و غیرخطی، برنامه ریزی پویا، تحلیل شبکه)

فصل پنجم - شبیه سازی

فصل ششم - داده - ستانده

فصل هفتم - تاکسونومی و تجزیه به مؤلفه های اصلی.

منابع پیشنهادی:

۱. بهشتی، محمدباقر؛ و همکاران (۱۳۶۲). معرفی تاکسونومی عددی: روشی برای گروه بندی، درجه بندی و تعیین درجه و اهداف توسعه. انتشارات سازمان برنامه و بودجه آذربایجان.
۲. بیدآباد، بیژن (۱۳۶۲). آنالیز تاکسونومی و کاربرد آن. انتشارات سازمان برنامه و بودجه.
۳. توفیق، فیروز (۱۳۷۱). تحلیل داده - ستانده در ایران و کاربردهای آن در سنجش، پیش بینی و برنامه ریزی. انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.
۴. حمیدی زاده، محمدرضا (۱۳۷۹). پویایی های سیستم. انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.
۵. زیاری، کرامت اله (۱۳۷۸). اصول و روش های برنامه ریزی منطقه ای. انتشارات دانشگاه یزد.
۶. طه، حمدی (۱۳۶۶). آشنایی با تحقیق در عملیات (دو جلد). ترجمه محمدباقر بازرگان. مرکز نشر دانشگاهی.
۷. قدسی پور، حسن (۱۳۸۴). فرایند تحلیل سلسله مراتبی (AHP). انتشارات دانشگاه صنعتی امیرکبیر.

دروس پیشنهادی: ۱۱۰۵۱۹ و ۱۱۰۵۲۰	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۲۲	عنوان درس به فارسی: موضوعات برگزیده در اقتصاد دفاع عنوان درس به انگلیسی: <i>Selected Issues in Defence Economics</i>
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

آگاهی بهنگام و تخصصی از موضوعات برگزیده و شایان توجه و مبتلابه حال حاضر و آینده که در سایر دروس تخصصی دوره ارائه نمی گردد، در قالب سمینارها و مباحث مستقل متعدد در عرصه اقتصاد دفاع و امنیت ملی، به گونه ای که موضوعات کاربردی جدید به صورتی نقادانه و خلاق مورد بحث و مذاکره قرار گیرند، و آموخته های دانشجویان از جمله در سایر دروس تخصصی، تکمیل گردند.

شوخ درس:

موضوعات برگزیده در عرصه اقتصاد دفاع و امنیت ملی، به جز آنچه در سایر دروس تخصصی مورد بحث قرار گرفته اند، بنا به مورد و مقتضیات هر نیمسال و همچنین نگرشی آینده نگرانه، با رایزنی با خبرگان و صاحب نظران بخش دفاع و در سطح ملی با ملاحظه مسائل مختلف کشور در این عرصه ها، ضمن اولویت بندی. بعلاوه، در این درس درباره اجزاء و کلیات الگوی اقتصادی بهنگام برنامه ریزی شده و نهادینه ی دفاع از جمهوری اسلامی ایران در حال حاضر و آینده بحث خواهد شد.

دروس پیشنهادی: ۱۱۰۵۱۹	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۲۳	عنوان درس به فارسی: امکان‌سنجی و ارزیابی اقتصادی طرح‌های دفاعی
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: <i>Economic Project Appraisal and Feasibility Studies of Defence Plans</i>
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

شناخت جایگاه پروژه‌ها در برنامه‌های توسعه اقتصادی و اهمیت تهیه و اجرای صحیح طرح‌ها و پروژه‌ها در فرایند پیشرفته اقتصادی کشور، و آشنایی با روش‌های تهیه پروژه‌ها و تحلیل اقتصادی و ارزیابی هزینه - فایده، هزینه - اثربخشی، و کارآیی آنها، با توجه به معیارهای مختلف اقتصادی - اجتماعی و پیوست‌های الزامی و قانونی طرح‌ها، به‌ویژه در رابطه با طرح‌های دفاعی، و آگاهی از شیوه‌های کاربرد تکنیک‌های نظری موجود، در موارد عملی و شرایط خاص و ارزش‌های اسلامی و شرع مقدس در جمهوری اسلامی ایران، ضمن تعیین ارزش‌های مناسب منابع و محصولات، در شرایط متفاوت اقتصادی.

شرح درس:

فصل اول - مفهوم و جایگاه و ضرورت امکان‌سنجی فعالیت‌ها و طرح‌های دفاعی

فصل دوم - انواع امکان‌سنجی (فنی، مالی، اقتصادی و...)

فصل سوم - مراحل امکان‌سنجی اقتصادی

فصل چهارم - خلاصه‌ای از تاریخچه تحلیل هزینه - فایده، هزینه - اثربخشی، و کارآیی به‌ویژه در بخش‌های اجتماعی

فصل پنجم - اهداف دولت، در برنامه‌ریزی طرح‌های بخش عمومی

فصل ششم - مراحل مختلف تهیه، ارزشیابی، کنترل و مدیریت پروژه

فصل هفتم - اصول و شیوه‌های تحلیل هزینه - فایده با تأکید بر مفهوم اثربخشی هزینه، و تفاوت‌های اساسی در ارزشیابی پروژه‌های

بخش عمومی و خصوصی

فصل هشتم - مراحل مطلوب برآورد طرح:

بخش ۱) محاسبه سودآوری مالی برحسب قیمت‌های بازار (تشخیص توانمندی بازرگانی طرح).

بخش ۲) قیمت‌گذاری سایه‌ای منابع، به‌منظور دستیابی به منافع خالص، برحسب قیمت‌های اقتصادی (هزینه‌های فرصت)

(ارزیابی طرح از دیدگاه کارآیی، برای اندازه‌گیری فایده‌های اجتماعی خالص طرح، و سهم آن در درآمد ملی حقیقی)

بخش ۳) تعدیل اثر (اثر خالص) طرح بر پس‌انداز و سرمایه‌گذاری (توزیع فایده‌ها در خلال زمان)

بخش ۴) تعدیل اثر طرح، بر توزیع درآمد گروه‌های مختلف (توزیع فایده‌ها در میان اقشار و نواحی مختلف)

بخش ۵) تعدیل تولید پروژه با بهره‌گیری از تحلیل کالاهای برتر (Merit Goods) و غیر برتر (سیاست‌های اجتماعی و

لحاظ کردن مواردی که ارزش اجتماعی، با ارزش کارآمد اقتصادی، متفاوت است).

فصل نهم - اهمیت معیارهای غیراقتصادی و همچنین ملاحظات مرتبط با پیوست‌های قانونی طرح‌ها (زیست‌محیطی و ...)، در

انتخاب پروژه‌های عمومی

فصل دهم - تحلیل عدم اطمینان و حساسیت در ارزیابی پروژه، تحت شرایط عدم اطمینان

فصل یازدهم - بهینه کردن مجموع طرح‌های انتخاب شده در اقتصاد، و جایگاه طرح‌های عمومی در این زمینه
فصل دوازدهم - ارزیابی طرح‌های دفاعی در عمل (با توجه به شرایط موجود در جمهوری اسلامی ایران)

منابع پیشنهادی:

۱. اسکوتزاد، محمد مهدی (۱۳۷۸). اقتصاد مهندسی. مرکز نشر دانشگاه صنعتی امیرکبیر.
۲. ساگدن، روبرت؛ و آلن ویلیامز (۱۳۷۲). مبانی تحلیل هزینه - فایده عملی. ترجمه منصور خلیلی عراقی. انتشارات دانشگاه تهران.
۳. معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور (۱۳۸۸). راهنمای تهیه گزارش توجیه طرح: مروری بر روش‌های تدوین گزارش توجیه طرح (تجربه جهانی).
۴. میرمطهری، احمد (۱۳۶۷). ارزیابی طرح‌های اقتصادی. انتشارات اطلس.
۵. نوری نائینی، محمد سعید (۱۳۶۵). مدیریت و ارزشیابی پروژه. وزارت برنامه‌بودجه.

دروس پیشنهادی: ۱۱۰۵۱۹	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۲۴	عنوان درس به فارسی: اقتصاد جنگ و منازعه عنوان درس به انگلیسی: <i>Economics of War and Conflict</i>
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

آگاهی تخصصی علمی از تحلیل اقتصادی جنگ بین الملل و منازعه داخلی و از یک سو، نقش عوامل اقتصادی در شکل گیری جنگ ها و از سوی دیگر، تأثیر بروز جنگ و منازعه بر اقتصاد افراد و اقتصاد ملی (هر دو سطح خرد و کلان). همچنین آشنایی تخصصی با سیاست گذاری اقتصادی در دوران انواع جنگ (سخت و نرم و ...)، به ویژه با تأکید بر مقتضیات جمهوری اسلامی ایران و ضمن بیان ارزش ها و تجربه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران در دفاع مقدس و جز آن، در جهت آینده نگری و برنامه ریزی و بازدارندگی و آمادگی اقتصادی برای یک جنگ محتمل بین المللی یا درگیری داخلی.

شرح درس:

فصل اول - مفهوم اصطلاحی و ویژگی های مشترک انواع جنگ ها (سخت و نرم و ...) و منازعه در گذر زمان، و معرفی اقتصاد منازعه
فصل دوم - عوامل تعیین کننده جنگ ها با تأکید بر عوامل اقتصادی (پیش بینی پذیر کردن جنگ ها)
فصل سوم - مروری بر نگرش اسلامی به ابعاد اقتصادی جنگ و منازعه
فصل چهارم - سیر تحول نگرش اقتصاددان های غربی به موضوعات مربوط به جنگ و منازعه: از آدام اسمیت تا کنون
فصل پنجم - تحلیل مقایسه ای رفتار انسان اقتصادی (سطح خرد) در شرایط جنگی
فصل ششم - تحلیل مقایسه ای رفتار نظام اقتصاد ملی در شرایط جنگی
فصل هفتم - سیاست گذاری اقتصادی در انواع جنگ: اقتصاد بسیج امکانات ملی و انواع سیاست های اقتصادی در زمان جنگ
فصل هشتم - هدف گیری اهداف اقتصادی در جنگ
فصل نهم - اقتصاد نیروهای جبهه اسلامی در جنگ های صدر اسلام
فصل دهم - آشنایی کلی با دوران و آموزه های دفاع مقدس و تحلیل مقایسه ای اقتصادی آن دوران
فصل یازدهم - آمادگی اقتصادی برای انواع جنگ های محتمل.

منابع پیشنهادی:

- ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (سال های دوران جنگ تحمیلی). گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ها.
- ۲- پوآست، پائول (۱۳۸۷). اقتصاد جنگ. ترجمه شاپور سینی. انتشارات دانشگاه امام حسین (ع).
- ۳- درودیان، محمد (۱۳۸۳- چاپ هشتم). آغاز تا پایان (سالنمای تحلیلی) بررسی وقایع سیاسی - نظامی جنگ از زمینه سازی تهاجم عراق تا آتش بس. مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ.
- ۴- درزی نوگورانی، حسین (۱۳۸۸). اقتصاد منازعات داخلی. دانشکده و پژوهشکده علوم اجتماعی و فرهنگی دانشگاه امام حسین.
- ۵- دژبند، فرهاد؛ و حمیدرضا رنوفی (۱۳۸۷). اقتصاد ایران در دوران جنگ تحمیلی. مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ سپاه
- ۶- سازمان برنامه و بودجه (دفتر اقتصاد کلان) (سال های دوران جنگ تحمیلی). گزارش اقتصادی سال ها.

7- Coulomb, Fanny (2004). *Economic Theories of Peace and War*. Routledge.

8- Collier, Paul (1999). "On the Economic Consequences of Civil War". in *Oxford Ec. Papers*. V51.

دروس پیشنهادی: ۱۱۰۵۲۰	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۲۵	عنوان درس به فارسی: مدیریت منابع دفاعی عنوان درس به انگلیسی: Defence Resources Management	
	عملی			تخصصی		تعداد واحد: ۲
	الزامی					تعداد ساعت: ۳۲
	انتخابی					
	اختیاری					
	نظری	پژوهشی				
عملی						
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد ☒						
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐						

هدف درس:

آشنایی تخصصی با منابع دفاعی و سطوح تخصیص و مدیریت آن، ضمن ردیابی عناصر اصلی دخیل در این فرایند در قلمروهای مختلف دارایی، تدارک، تولید، منابع انسانی، دانش و اطلاعات، تحقیق و توسعه و امثال آنها، و همچنین برخی موضوعات مهم که برخورد صحیح مدیریتی متناسب و آینده‌نگرانه با آنها می‌تواند در استفاده بهینه از منابع دفاعی و در پی آن، افزایش توان دفاعی جمهوری اسلامی ایران بسیار تعیین‌کننده باشد.

شرح درس:

فصل اول - مفهوم، قلمرو، و ویژگی بارز منابع دفاعی، و تخصیص، مدیریت و فرماندهی دفاعی

فصل دوم - سطوح مختلف تخصیص و مدیریت منابع دفاعی

بخش ۱) تخصیص و مدیریت منابع دفاعی در سطح ملی (قرابخشی)

بخش ۲) تخصیص و مدیریت منابع دفاعی در درون بخش دفاع (قروبخشی)

فصل سوم - اصول و فرایند و عناصر دخیل (بازبرگن) در اکتساب و تخصیص منابع دفاعی (در قالب بودجه‌بندی دفاعی و...)

فصل چهارم - مدیریت دارایی در بخش دفاع

فصل پنجم - سازمان و سازوکار تدارک در بخش دفاع

فصل ششم - مدیریت منابع در تولید دفاعی

فصل هفتم - مدیریت منابع انسانی در بخش دفاع (کارکنان نظامی شامل پایوران، نیروهای وظیفه و کارکنان غیرنظامی و...)

فصل هشتم - مدیریت منابع در دانش، اطلاعات، و فناوری اطلاعات دفاعی

فصل نهم - مدیریت منابع در تحقیق و توسعه دفاعی

فصل دهم - مدیریت قراردادها و صادرات نظامی

فصل یازدهم - مدیریت منابع در نگهداری و انبارداری در بخش دفاع

فصل دوازدهم - مدیریت منابع در حمل و نقل در بخش دفاع

فصل سیزدهم - مدیریت توزیع در بخش دفاع

فصل چهاردهم - کنترل و بازرسی ابعاد اقتصادی فعالیت‌های دفاعی

فصل پانزدهم - برخی موضوعات برگزیده:

بخش ۱) برون‌سپاری

بخش ۲) مدیریت منابع در پروژه‌های دفاعی

بخش ۳) مدیریت هزینه در بخش دفاع

بخش ۴) تمرکز و عدم تمرکز اعتبارات در بخش دفاع

بخش ۵) مدیریت اضطراری در منابع بخش دفاع
بخش ۶) بسیج امکانات ملی و مدیریت منابع دفاعی در جمهوری اسلامی ایران.

منابع پیشنهادی:

- ۱- دزی نوگورانی، حسین (۱۳۹۲). اقتصاد دفاع در دوران جدید. نشر ساقی.
- 2- Australian government, department of defence (2007). Report of the Defence Management Review 2007
- 3- Australian National Audit Office, Department of Defence, Nicola Thatcher, Vicky Delgos (2002). Defence Property Management: Department of Defence. Australian National Audit Office
- 4- Bucur-Marcu, Hari; Philipp Fluri; Todor Tagarev (2009). Defence Management: An Introduction. Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces.
- 5- United States Army, Army War College (2013) How the Army Runs: A Senior Leader Reference Handbook, 2013-2014.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۲۶	عنوان درس به فارسی: برنامه ریزی و بودجه بندی دفاعی عنوان درس به انگلیسی: Defence Planning and Budgeting
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

آگاهی تخصصی علمی از مفاهیم، نظریات، روش ها، و گوشه هایی از تجارب برنامه ریزی و بودجه بندی در بخش دفاع، در ایران و سایر کشورهای منتخب.

شرح درس:

فصل اول - مقدمه

- بخش (۱) مفهوم و ضرورت برنامه ریزی و بودجه بندی دفاعی
- بخش (۲) مفهوم و مراحل طرح ریزی استراتژیک، و نقش دکترین ها و استراتژی ها در برنامه ریزی دفاعی
- بخش (۳) ملاحظات (قیود) اساسی در سیاست گذاری دفاعی (ماهیت و مراحل تصمیم گیری دفاعی، و عوامل مسلط در آن).
- بخش (۴) نقش فنون، روش ها، و شیوه های علمی در طرح ریزی استراتژیک.
- بخش (۵) سازمان دفاع (تشکیلات دفاع)

فصل دوم - برنامه ریزی دفاعی

- بخش (۱) ساختار برنامه های پنج ساله دفاعی
- بخش (۲) مبانی و اهداف برنامه ریزی دفاعی (برنامه ریزی برای آمادگی، بازدارندگی، و دفاع)
- بخش (۳) برآورد نیازمندی های نظامی
- بخش (۴) محاسبه کسری نیازمندی های نظامی
- بخش (۵) فنون و شیوه های برنامه ریزی (با تأکید بر جنبه های کاربردی در امور دفاعی)
- بخش (۶) چرخه برنامه ریزی دفاعی
- بخش (۷) بازنگری در برنامه ریزی دفاعی

فصل سوم - بودجه بندی دفاعی

- بخش (۱) مروری بر سیر اندیشه، مفاهیم، اصول و مراحل بودجه، تاریخچه و نظام بودجه ریزی عمومی در ایران
- بخش (۲) طبقه بندی های بودجه ای در ایران
- بخش (۳) چگونگی تهیه و تنظیم بودجه در کشورهای منتخب، قوانین مربوط، روش ها، فنون کمی و کیفی، و دستورالعمل قانونمند بودجه ریزی
- بخش (۴) دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه عمومی (نمونه تهیه و تنظیم بودجه یک دستگاه دولتی)
- بخش (۵) هدف و مراحل بودجه بندی دفاعی

- بخش ۶) ساختار بودجه دفاعی
- بخش ۷) سیستم برآورد تقاضای دفاعی، در بودجه‌بندی نظامی
- بخش ۸) روند و سازمان‌دهی، در تهیه و اجرای بودجه دفاعی
- بخش ۹) برنامه عملیات و نگهداری (برنامه بودجه عملیاتی پادگان یا پایگاه)
- فصل چهارم - تحلیل مقایسه‌ای برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی دفاعی در کشورهای مختلف
- فصل پنجم - برنامه بودجه دفاع و امور دفاعی در برنامه‌های توسعه و بودجه‌های سالانه جمهوری اسلامی ایران.
- فصل ششم - برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی دفاعی در جمهوری اسلامی ایران

منابع پیشنهادی:

- ۱- درّی نوگورانی، حسین (پاییز ۱۳۸۲). جایگاه امور دفاعی در رفتار بودجه‌ای دولت: تحلیلی مقدراری. در سیاست دفاعی، سال یازدهم، شماره ۴۴.
- ۲- درّی نوگورانی، حسین (بهار ۱۳۸۵). کالبدشکافی دفاعی برنامه‌های توسعه جمهوری اسلامی ایران و پیش از آن: تحلیلی محتوایی. در سیاست دفاعی، سال چهاردهم، شماره ۵۴.
- 3- Ball, Nicole (2002). Managing the Military Budgeting Process: Integrating the Defense Sector into Government-Wide Processes, Background paper presented to the first workshop of the ASDR/SIPRI Project Budgeting for the Military Sector in African Countries, Accra, Ghana, 25-26 February 2002. SIPRI.
- 4- General. Head-quarters (2010). The Doctrines and Disciplines of The Salvation Army. Salvation Books.
- 5- Hager, Greg (2001). Performance-based budgeting: Concepts and examples. Legislative Research Commission, Committee for Pram Review and Investigations.
- 6- Johnson, Stuart ; and Martin Libicki; and Gregory F. Treverton (2003). New challenges, new tools for defense decisionmaking. RAND Corporation.
- 7- McPherson, Victor A.Y (Editor-in-Chief) and others (2010-01). Doctrine Development Manual (CFJP A1). Canadian Forces Joint Publication.
- 8- Murray, Douglas J.; and Paul R. Viotti (1994). The Defense Policies of Nations: A Comparative Study. The Johns Hopkins University Press.
- 9- Naval War College, Force Planning Faculty (1990-92). Fundamentals of Force Planning (3 Vol.). U.S. Naval War College Press.
- 10- Nichiporuk, Brian (2005). Alternative Futures and Army Force Planning Implications for the Future Force Era. RAND Corporation.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۲۷	عنوان درس به فارسی: اقتصاد نیروی انسانی نظامی عنوان درس به انگلیسی: Military Manpower Economics	
	عملی			تخصصی		تعداد واحد: ۲
	الزامی					پژوهشی
	انتخابی					
	اختیاری					
	نظری					
عملی						
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐						

هدف درس:

تسلط علمی بر تحلیل اقتصادی بازار کار نظامی و امور مربوط به نیروی انسانی در بخش دفاع، با تأکید بر موضوعات مبتلابه جمهوری اسلامی ایران در این زمینه.

شرح درس:

فصل اول - نقش نیروی انسانی در دفاع، و نقش نیروی انسانی نظامی در سطح ملی

فصل دوم - تابع تولید نظامی و جایگاه نیروی کار در آن

فصل سوم - بازار نیروی کار نظامی: مبنای نظری و مطالعات تجربی

بخش ۱) عرضه نیروی کار نظامی

بخش ۲) تقاضای نیروی کار نظامی

بخش ۳) مقدار و قیمت بهینه در بازار نیروی کار نظامی

فصل چهارم - ساختار، انواع، و روند مقایسه‌ای پرداخت‌ها (دستمزدها) در بخش دفاع

فصل پنجم - سیستم‌های مختلف سازمان‌دهی و مدیریت نیروی انسانی نظامی (سازمان درونی، انگیزه، و کارآیی): سربازان در

نظام وظیفه و پایوران نظامی

فصل ششم - تحلیل اقتصادی نیروهای مردمی (شبه‌نظامی، بسیجی و ...)

فصل هفتم - اقتصاد بازنشتگی در بخش دفاع

فصل هشتم - تحلیل اقتصادی نیروی انسانی نظامی در ایران و کشورهای مقایسه‌پذیر.

منابع پیشنهادی:

۱. درّی نوگورانی، حسین (بهار ۱۳۸۰). نظریه تحلیل اقتصادی نظام وظیفه عمومی. در مجله سیاست دفاعی، شماره ۴۴.
۲. درّی نوگورانی، حسین (زمستان ۱۳۷۵). اقتصاد نیروی انسانی نظامی. در مجله سیاست دفاعی، شماره ۱۷.
۳. درّی نوگورانی، حسین (۱۳۹۲). اقتصاد دفاع در دوران جدید. نشر ساقی.
4. Asch, Beth; and James R. Hosek (2004). Looking to the Future: What Does Transformation Mean for Military Manpower and Personnel Policy?. RAND.
5. Greenley, Mike; and others (2008). The Development and Validation of a Human Systems Integration (HSI) Program for the Canadian Department of National Defence (DND). Defence R&D Canada.
6. Kavanagh, Jennifer (2005). Determinants of Productivity for Military Personnel: A Review of Findings on the Contribution of Experience, Training, and Aptitude to Military Performance. RAND.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۲۸	عنوان درس به فارسی: اقتصاد فعالیت‌های غیرنظامی بخش دفاع عنوان درس به انگلیسی: <i>Economic Analysis of Defence Sector Civilian Activities</i>	
	عملی			تخصصی		تعداد واحد: ۲
	الزامی					پژوهشی
	انتخابی					
	اختیاری					
	نظری					
عملی						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒						
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐						

هدف درس:

آشنایی تخصصی با ماهیت و کارکردهای اصلی بخش دفاع، و در همان حال، شناخت دقیق و روشمند تحلیل اقتصادی منافع و زیان‌های احتمالی به‌عهده گرفتن سایر کارکردها و فعالیت‌های جانبی و بعضاً ضروری که بنا به مصالحی، به‌عنوان فعالیت‌های غیرنظامی توسط نیروهای مسلح، در جهت اهداف و منافع ملی انجام می‌شود.

شرح درس:

فصل اول - ماهیت، هدف اصلی، کارکردها و مأموریت‌های ذاتی بخش دفاع

فصل دوم - کارکردها و فعالیت‌های غیرنظامی بخش دفاع

فصل سوم - نقش نیروهای مسلح در تربیت نیروی انسانی در سطح ملی با تأکید بر نظام و فلسفه عمومی

فصل چهارم - انواع و اولویت‌بندی فعالیت‌های نیروهای مسلح و نقش و تحلیل اقتصادی آنها

بخش ۱) فعالیت‌های سازندگی و عمرانی نیروهای مسلح

بخش ۲) فعالیت‌های بازرگانی نیروهای مسلح

بخش ۳) فعالیت‌های امداد و نجات نیروهای مسلح

بخش ۴) پدافند غیرعامل و دفاع غیرنظامی

بخش ۵) تحقیق و توسعه

فصل پنجم - اهداف، منافع و زیان‌های محتمل فعالیت‌های غیرنظامی بخش دفاع

فصل ششم - تحلیل اقتصادی مجتمع‌ها و روابط صنعتی - نظامی

فصل هفتم - برون‌سپاری فعالیت‌های غیرنظامی پیوسته با بخش دفاع.

منابع پیشنهادی:

1. Brommelhorster, Jorn, and Wolf-Christian Paes (2003). *The Military As an Economic Actor: Soldiers in Business*. Palgrave Macmillan in association with the Bonn International Center for Conversion.
2. Buchalter, Alice R. (2007). *Military Support to Civil Authorities: The Role of The Department of Defense in Support of Homeland Defense*. Federal Research Division of U.S. Library of Congress.
3. Mani, Kristina (2010). *Militares Empresarios: Approaches to Studying the Military as an Economic Actor*. Bulletin of Latin American Research.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۲۹	عنوان درس به فارسی: تحلیل اقتصادی انواع نیروهای مسلح
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی				
	انتخابی	عنوان درس به انگلیسی: <i>Economic Analysis of Armed Forces</i>			
	اختیاری				
	نظری			پژوهشی	
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

تسلط علمی بر ساختار و جایگاه و عناصر اصلی نیروهای نظامی و انتظامی و مقاومت و بسیج مردمی، و نقش اقتصاد و ملاحظات اقتصادی در برنامه و رفتار و کارکرد آنها، و همچنین تحلیل اقتصادی فعالیت‌های عمده‌ای که معمولاً نیروهای مسلح بر عهده دارند و به انجام می‌رسانند، جهت کاربرد در قلمروهای مورد نیاز نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران.

شرح درس:

فصل اول - انواع نیروهای مسلح در کشورهای مختلف
فصل دوم - عناصر اصلی و جایگاه آنها در نیروهای مسلح
فصل سوم - نقش نظام‌های حاکم در کشورها بر ساختار و برنامه و رفتار نیروهای مسلح آنها
فصل چهارم - ملاحظات اقتصادی در تدوین سیاست‌ها، دکترین‌ها، استراتژی‌ها و تاکتیک‌های نیروهای مسلح
فصل پنجم - نیروهای مسلح در جمهوری اسلامی ایران
فصل ششم - تحلیل اقتصادی ارتش‌های داوطلب و نظام وظیفه عمومی
فصل هفتم - تحلیل اقتصادی ساختار نیروهای مسلح
فصل هشتم - نظام برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی در نیروهای مسلح
فصل نهم - اقتصاد استقرار نیروهای مسلح
فصل دهم - اقتصاد آمادگی نیروهای مسلح
فصل یازدهم - تحلیل اقتصادی نیروهای ذخیره و توسعه‌پذیری (اتساع) نیروهای مسلح
فصل دوازدهم - تحلیل اقتصادی عملیات جنگی و رزمایش‌ها
فصل سیزدهم - تحلیل اقتصادی مأموریت بین‌المللی نیروهای مسلح
فصل چهاردهم - اقتصاد فعالیت غیرنظامی نیروهای مسلح
فصل پانزدهم - اقتصاد ارتش در جمهوری اسلامی ایران
فصل شانزدهم - اقتصاد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
فصل هفدهم - اقتصاد نیروی مقاومت و بسیج مردمی در جمهوری اسلامی ایران
فصل هیجدهم - اقتصاد نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران.

منابع پیشنهادی:

- Dunnigan, James F. (1993). How to Make War: A Comprehensive Guide to Modern Warfare for the Post-Cold War Era. William Morrow and Company, Inc. .
- United States Army, Army War College (2013) How the Army Runs: A Senior Leader Reference Handbook, 2013-2014.

عنوان درس به فارسی:	نوع واحد:	جبرانی	نظری	دروس پیشنهادی:
---------------------	-----------	--------	------	----------------

ندارد	عملی	تخصصی	کد درس: ۱۱۰۵۳۰	توسعه اقتصادی و دفاع عنوان درس به انگلیسی: <i>Economic Development and Defence Activities</i>
	الزامی		تعداد واحد: ۲	
	انتخابی			
	اختیاری	تعداد ساعت: ۳۲		
	نظری			
	عملی			
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد				
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐				

هدف درس:

درک تخصصی شاخص های اصلی اقتصاد توسعه و دفاع، و تعامل پویا بین آن دو، با رویکردی نظام مند و با استفاده از تحلیل ها و همچنین الگوهای مقداری، با تأکید بر مقتضیات و پیشینه اقتصادی و امنیتی- دفاعی جمهوری اسلامی ایران، جهت تلاش برای بهره گیری بهینه و اداره کردن حتی المقدور آگاهانه تعامل مزبور، و پرهیز از تأثیرات ناخواسته کاستی ها در این میان.

شرح درس:

- فصل اول - مفهوم عملیاتی رشد و توسعه اقتصادی و دفاع
- فصل دوم - عوامل تعیین کننده توسعه اقتصادی و دفاع ملی
- فصل سوم - نقش بخش عمومی در توسعه اقتصادی
- فصل چهارم - جایگاه مخارج نظامی در هزینه های عمومی و رفتار بودجه ای دولت
- فصل پنجم - منافع توسعه ای فعالیت های دفاعی در سطح ملی، با تأکید بر توسعه دانایی محور
- فصل ششم - هزینه های توسعه ای فعالیت های دفاعی در سطح ملی
- فصل هفتم - تأثیرات مخارج نظامی در توسعه اقتصاد بین الملل
- فصل هشتم - الگوهای تجربی رشد و توسعه اقتصادی
- فصل نهم - الگوهای تجربی تأثیر مخارج نظامی بر رشد و توسعه اقتصادی
- فصل دهم - نقش امنیت و دفاع ملی در بستر سازی رشد و توسعه اقتصادی
- فصل یازدهم - جایگاه دفاع در برنامه های میان مدت و بلندمدت توسعه ایران، در یک روند تاریخی
- فصل دوازدهم - تحلیل نظام مند و پویای تأثیر فعالیت های دفاعی بر رشد و توسعه اقتصادی ایران.

منابع پیشنهادی:

۱. دزی نوگورانی، حسین (تابستان ۱۳۸۹)، «سنجش تأثیر ملموس هزینه های نظامی بر رشد اقتصادی ایران (۸۴-۱۳۳۸)»، در سیاست دفاعی، شماره پیاپی ۷۱.
۲. دزی نوگورانی، حسین (۱۳۹۲)، اقتصاد دفاع در دوران جدید. نشر ساقی.
۳. دگر، سعادت (۱۳۷۴)، تحلیل اقتصادی هزینه های نظامی در جهان سوم، ترجمه حسین دزی، انتشارات دانشگاه امام حسین (ع).
4. Adams, F. Gerard (1992). The Macroeconomic Dimensions of Arms Reduction. Wes. Press.
5. Benoit, Emile (1973). Defence and Economic Growth in Developing Countries. Lexin. Books.
6. Bose, Niloy; and M. Emranul Haque; and Denise R. Osborn (2007). "Public Expenditure and Economic Growth_A Disaggregated Analysis for Developing Countries". in Manchester School, Vol. 75, No.5, pp. 533-556.
7. Tellis, Ashley J.; and others (2000). Measuring National Power in the Postindustrial Age. RAND.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۳۱	عنوان درس به فارسی: اقتصاد امکانات استراتژیک
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی: <i>The Economics of Strategic Potentials</i>
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

تسلط علمی بر ماهیت، شاخص‌بندی و تحلیل اقتصادی موردی امکاناتی که کاربردهای نظامی دارند یا در امنیت ملی کشورها نقش تعیین‌کننده و حیاتی دارند و عوامل عمده قدرت یا آسیب‌پذیری ملی قلمداد می‌شوند و به طور معمول، در جنگ‌ها، نخستین آماج حملات دشمن قرار می‌گیرند.

شرح درس:

- فصل اول - مقدمه (ضرورت و جایگاه مطالعات اقتصادی در بستر و چارچوبی استراتژیک و کاربرد آن)
- فصل دوم - ماهیت و مصادیق امکانات استراتژیک
- بخش ۱) مفهوم اقتصاد امکانات استراتژیک
- بخش ۲) کالبدشکافی مواد و امکانات استراتژیک در جوامع و زمان‌های مختلف
- فصل سوم - جغرافیای امکانات استراتژیک ملل
- بخش ۱) مبادی و روند (الگوی) عرضه و تقاضای مواد استراتژیک در جهان معاصر
- بخش ۲) آشنایی با رتبه‌بندی استراتژیک مواد در هر کشور به همراه رتبه‌بندی استراتژیک کشورها
- فصل چهارم - آماده‌باش اقتصادی و مقابله با تهدید
- بخش ۱) علل و سناریوهای تهدیدات آتی (و نقاط آماده‌باش بحران)
- بخش ۲) تدابیر پیشگیری و مقابله با کمبود مواد استراتژیک (مقابله با تهدید، تعرض، و حادثه)
- بخش ۳) استفاده کارآمد از حربه مواد استراتژیک در جنگ اقتصادی و پادجنگ اقتصادی
- فصل پنجم - راهبرد عملی (راهبرد نظام جمهوری اسلامی ایران ضمن ترسیم وضع موجود)
- فصل ششم - مطالعات موردی (منطقه‌ای و کشوری).

منابع پیشنهادی:

- تلیس، اشلی؛ و همکاران (۱۳۸۳). سنجش قدرت ملی در عصر فراصنعتی. ترجمه شکوه‌السادات حسینی. انتشارات ابرار معاصر.
- نور، کلاوس. امکانات جنگی ملل. ترجمه ولی مهان. چاپخانه ارتش.
- Daddario, Emilio Q. (1976). An Assessment of Alternative Economic Stockpiling Policies. www.princeton.edu/~ota/disk3/1976/7601/7601.PDF.
- George, Richard (2008). "Critical infrastructure protection." In International Journal of Critical Infrastructure Protection, 1.
- Szuprowicz, Bohdan O. (1981). How to Avoid Strategic Materials Shortages. John Wiley & Sons.
- The Industrial College of the Armed Forces (2005). Strategic Materials. stinet.dtic.mil/dticrev/PDFs/ADA449542.pdf.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۳۲	عنوان درس به فارسی: اقتصاد بین الملل استراتژیک
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی				
	انتخابی	عنوان درس به انگلیسی: <i>The Economics of Strategic International Issues</i>			
	اختیاری				
	نظری			پژوهشی	
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

تسلط علمی بر جنبه‌ها و موضوعات استراتژیک خارجی و بین‌المللی از دیدگاه اقتصاد دفاع، در تعاملات منطقه‌ای و بین‌المللی، و تحلیل اقتصادی روابط استراتژیک و امنیتی خارجی.

شرح درس:

فصل اول - امنیت بین‌الملل (منطقه‌ای و جهانی) و عوامل تعیین‌کننده آن

فصل دوم - نقش نیروهای مسلح در امنیت بین‌الملل

فصل سوم - تأثیر مقررات بین‌المللی بر فعالیت‌های دفاع ملی

فصل چهارم - مبنای نظری تجارت و مالیه بین‌الملل در تحلیل تجارت تسلیحات

فصل پنجم - ملاحظات امنیت ملی در تجارت بین‌الملل

فصل ششم - اقتصاد مسابقه تسلیحاتی و خلع سلاح

فصل هفتم - اقتصاد تجارت بین‌المللی تسلیحات و کمک‌های نظامی

فصل هشتم - تئوری اقتصادی وابستگی، اتحاد و پیمان نظامی

فصل نهم - تحلیل اقتصادی مقایسه‌ای فعالیت‌های خارجی نظامی کشورهای منتخب.

منابع پیشنهادی:

۱. درزی نوگورانی، حسین (۱۳۹۲). اقتصاد دفاع در دوران جدید. نشر ساقی.
2. Chatterji, Manas; and H. Jager; and A. Rima (1994). *The Economics of International Security*. St. Martin's Press.
3. Conbeare, John A.; and James C. Murdoch; and Todd Sandler (2001). *Alternative Collective-Goods Models of Military Alliances: Theory and Empirics*. http://www.dklevine.com/archive/alt_coll.pdf.
4. International Institute for Strategic Studies (IISS) *Yearbooks*. (Military Balance and ...)
5. McGuire, Martin C. (1995). "Defense economics and international security". in Keith Hartley & Todd Sandler, *Handbook of Defense Economics*, Ch.2, p. 13-43.
6. Sandler, Todd; and Keith Hartley (2001). "Economics of Alliances: The Lessons for Collective Action". in *Journal of Economic Literature*, vol. XXXIX, pp. 869-896.
7. Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI) *Yearbooks*.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۳۳	عنوان درس به فارسی: جنگ و دفاع اقتصادی عنوان درس به انگلیسی: <i>Economic War and Economic Defence</i>	
	عملی			تخصصی		تعداد واحد: ۲
	الزامی					پژوهشی
	انتخابی					
	اختیاری					
	نظری					
عملی						
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐						

هدف درس:

آشنایی تخصصی با مفهوم، انواع، پیشینه و ابزارهای تهدیدات و جنگ اقتصادی، و راه‌های رویارویی با آنها، و کاربرد آن در مقابله با دشمنان جمهوری اسلامی ایران.

شرح درس:

فصل اول - مفهوم جنگ و دفاع اقتصادی در مقایسه با جنگ و دفاع نظامی و اقتصاد جنگی

فصل دوم - جنگ اقتصادی از دیدگاه حقوق بین‌الملل

فصل سوم - پیشینه جنگ اقتصادی

فصل چهارم - مبنای تئوریک جنگ اقتصادی

فصل پنجم - اهداف جنگ اقتصادی

فصل ششم - انگیزه‌ها، اقدامات و ابزار در انواع جنگ‌های اقتصادی

فصل هفتم - علل ناکامی، و راه‌های مقابله با جنگ اقتصادی

فصل هشتم - هزینه‌های جنگ اقتصادی برای طرف‌های درگیر

فصل نهم - تروریسم و جاسوسی اقتصادی

فصل دهم - تحلیل اقتصادی برخی جنگ‌های اقتصادی

فصل یازدهم - تحلیل چندجانبه جنگ اقتصادی علیه جمهوری اسلامی ایران و راه‌های رویارویی با آن.

منابع پیشنهادی:

۱. درخشان، حمیدرضا؛ و محمد جعفری (۱۳۹۳). واکاوی تحریم‌های اقتصادی؛ مبانی نظری و تجربه بین‌المللی. مؤسسه تدبیر اقتصاد.
۲. درزی نوگورانی، حسین (تابستان و پاییز ۱۳۷۲). "جنگ اقتصادی: ماهیت، عوامل مؤثر، و پیامدها". در مجله سیاست دفاعی، سال اول، شماره ۴۳، صص. ۱۱۹-۱۵۸.
۳. زهرانی، مصطفی (۱۳۷۶). نظریه‌های تحریم اقتصادی. مؤسسه چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه.
۴. قرارگاه پدافند اقتصادی سازمان پدافند غیرعامل کشور (۱۳۹۴). دفاع اقتصادی از منظر حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری. انتشارات نیلوفران.

5. Elliott, Kimberly Ann (June 1997). Methodology and Criteria for Evaluating the Impact of Economic Sanctions on Target States. Background Paper prepared for the UN Experts Group on Sanctions, Department for Economic and Social Information Policy Analysis. Washington, DC: Institute for International Economics. ?
6. Davidsson, Elias (2003). Towards An Definition of Economic Sanctions. www.aldeilis.net/english/images/stories/economicsanctions/definition.pdf.
7. Drezner, Daniel W. (2011). "Sanctions Sometimes Smart: Targeted Sanctions in Theory and Practice". in *International Studies Review* 13, 96-108.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۳۴	عنوان درس به فارسی: اقتصاد صنایع دفاعی عنوان درس به انگلیسی: <i>Economics of Defence Industries</i>
	عملی			تخصصی	
	الزامی	تعداد ساعت: ۳۲			
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

آشنایی تخصصی با نقش و تعامل صنایع دفاعی در ساختار صنعتی و تحلیل اقتصادی آنها ضمن ملاحظه نحوه تأمین منابع و بستر ملی شکل‌گیری و تقویت صنایع دفاعی در دوره‌های مختلف، در سطح ملی و بین‌المللی.

شرح درس:

- شناخت و طبقه‌بندی صنایع، و جایگاه صنایع دفاعی
- تحلیل داده - ستانده، و کاربردهای آن در بخش دفاعی
- شالوده صنعتی دفاع
- مجتمع‌های نظامی - صنعتی
- تبدیل، بازتبدیل، و تنوع محصولات دفاعی
- بازار تسلیحات
- فرایند تأمین تسلیحات
- قراردادهای تأمین تسلیحات
- تحقیق و توسعه نظامی.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۳۵	عنوان درس به فارسی: اقتصاد مهندسی دفاعی عنوان درس به انگلیسی: <i>Defence Engineering Economics</i>
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

آشنایی تخصصی با توسعه و کاربرد ابزارهای تحلیلی و ریاضی مورد استفاده در تحلیل هزینه - فایده تولیدات، فرایندها، و سیستم‌ها و طرح‌های مهندسی، و تکنیک‌های مقداری برای تصمیم‌گیری در صنایع دفاعی، با ملاحظه پدیده عدم اطمینان، ضمن استفاده از نرم افزارهای ذی ربط.

شوخ درس:

- معرفی اقتصاد مهندسی و کلیات و مفاهیم ذی ربط
- ارزش زمانی پول
- مقایسه‌های ارزش فعلی (حال)
- مقایسه‌های همسنگ سالانه
- محاسبات نرخ بازگشت
- تحلیل ساختاری شقوق جایگزین
- تحلیل جایگزینی (تعویض)
- تحلیل پروژه‌های بخش عمومی
- استهلاک و ملاحظات مالیات بر درآمد
- تأثیر تورم
- تحلیل حساسیت
- تحلیل سربه‌سر
- تحلیل مخاطره (ریسک) و عدم اطمینان
- تحلیل چندمخاطره (ریسک) و عدم اطمینان
- تحلیل چندمرحله‌ای متوالی (پی‌آیند)
- تصمیم‌گیری چندمعیاره.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۳۶	عنوان درس به فارسی: صنعت دفاعی و سیاست گذاری اقتصادی عنوان درس به انگلیسی: <i>Defense Industry and Economic Policy</i>
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری				
	نظری	پژوهشی		آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد	
عملی					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

آشنایی تخصصی با ابزارهای اصلی سیاست گذاری اقتصادی در بخش صنعت به عنوان یکی از عناصر مهم سیاست گذاری بخش عمومی، و شیوه‌ها و تکنیک‌های ارزیابی کاربرد آنها.

شرح درس:

۱- مفهوم، اهداف، و ابزارهای سیاست گذاری اقتصادی

۱-۱- سیاست مالی

۱-۲- سیاست پولی

۱-۳- سیاست انتقال هزینه

۱-۴- سیاست قیمتی و درآمدها

۱-۵- سیاست‌های مدیریت عرضه

۲- سیاست گذاری صنعتی

۲-۱- اهمیت بخش صنعت در رشد و توسعه اقتصادی

۲-۲- سیاست تدارک و خرید دولتی: انگیزش تولید

۲-۳- سیاست فناوری: ارتقاء فناوری، و تحقیق و توسعه

۲-۴- آموزش (آموزش ضمن خدمت، مهارت آموزی و ...)

۲-۵- مالکیت، مدیریت، و تنظیم صنایع (صنایع ملی شده، تنظیم، خصوصی سازی)

۲-۶- مالیه صنعت (جنبه‌های مالی سیاست صنعتی، منابع تأمین سرمایه برای رشد و توسعه صنعتی و بارانه‌های صنعتی)

۲-۷- سیاست نیروی کار صنعتی

۲-۸- سیاست منطقه‌ای و شهری

۲-۹- سیاست صنعتی و محیط زیست

۲-۱۰- بنگاه‌های کوچک.

دروس پیشیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۳۷	عنوان درس به فارسی: اقتصاد نوآوری و تغییر فناوری عنوان درس به انگلیسی: <i>Economics of Innovation and Technological Change</i>
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

تحلیل روابط متقابل بین نوآوری و تغییرات فناورانه - به ویژه فناوری های نوظهور - و تغییرات اقتصادی، و تحلیل اقتصادی سیاست گذاری فنی و گزینش فناوری بهینه، و نقش فناوری در سیاست گذاری ملی.

شرح درس:

- ۱- مفهوم و انواع فناوری ها، و اهمیت نوآوری و تغییر فناوری
- ۲- تاریخچه نوآوری فناورانه (از ابزارهای ماشینی تا بیوتکنولوژی)
- ۳- جنبه خرد نوآوری و تغییر فناورانه
  - ۳-۱- ترکیب و جایگزینی بین فناوری و نیروی کار
  - ۳-۲- نوآوری در بنگاه
  - ۳-۳- ساختار بازار تولید نوآوری
- ۴- نقش نوآوری و تغییر فناوری در رشد و توسعه اقتصادی: الگوسازی رشد و توسعه اقتصادی بر پایه نوآوری
- ۵- ساست فناوری و گزینش فناوری بهینه
  - ۵-۱- تأثیر فناوری بر محیط زیست و جامعه
  - ۵-۲- انتقال و تجاری کردن فناوری
  - ۵-۳- حق اختراع و حقوق مالکیت معنوی
  - ۵-۴- تحقیق و توسعه
  - ۵-۵- حمایت گرایی
  - ۵-۶- نوآوری، جهانی شدن، و چشم اندازهای انتقال بین المللی فناوری.

دروس پیشنهادی: ۱۱۰۵۰۷ و ۱۱۰۵۰۸	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۳۸	عنوان درس به فارسی: نظریه و موضوعات برگزیده در اقتصاد مقاومتی عنوان درس به انگلیسی: Moghavemat Economy: Theory and Selected Issues	
	عملی			تعداد واحد: ۳		
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۴۸		
	انتخابی					
	اختیاری					پژوهشی
	نظری					
عملی						
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد						
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐						

هدف درس:

تسلط بر نظریه اقتصاد مقاومتی و آگاهی بهنگام و تخصصی از موضوعات برگزیده و شایان توجه و مبتلابه حال حاضر و آینده که در عرصه اقتصاد مقاومتی، در سایر دروس تخصصی دوره ارائه نمی‌گردد، به گونه‌ای که موضوعات سایر دروس، در گفتمان اقتصاد مقاومتی، نظام (به هم مرتبط و جایگاه) یابند و موضوعات کاربردی جدید، به صورتی نقادانه و خلاق مورد بحث و مذاکره قرار گیرند، و آموخته‌های دانشجویان، از جمله در سایر دروس تخصصی، تکمیل گردند.

شرح درس:

فصل اول - مبانی نظری اقتصاد مقاومتی از دیدگاه فرهنگ اسلامی
فصل دوم - برخی مفاهیم مرتبط با اقتصاد مقاومتی در نظریه‌های متعارف اقتصادی (شکندگی، آسیب‌پذیری، انعطاف‌پذیری، تاب‌آوری اقتصادی و ...) و مفهوم و ویژگی‌های متمایز اقتصاد مقاومتی در مقایسه با سایر گفتمان‌ها، رویکردها و نظام‌های اقتصادی
فصل سوم - مفهوم، ارکان و الزامات تحقق اقتصاد مقاومتی در جمهوری اسلامی ایران، با توجه به وضعیت موجود (خصوصیات، ظرفیت‌ها و کاستی‌های دیرپا)، نکانه‌ها و تأثیرگذاری‌ها و وضعیت مطلوب
فصل چهارم - اصول راهنمای اساسی و راه کارهای تحقق اقتصاد مقاومتی در جمهوری اسلامی ایران
فصل پنجم - شاخص‌های رصد و پایش تحقق اقتصاد مقاومتی
فصل ششم - موضوعات برگزیده در عرصه اقتصاد مقاومتی

منابع پیشنهادی:

۷. پیغامی، عادل (۱۳۹۴). درس گفتارهای اقتصاد مقاومتی؛ تبیین نظریه اقتصاد مقاومتی مبتنی بر اندیشه اقتصادی رهبر معظم انقلاب. سدید(انتشارات بسیج دانشگاه امام صادق(ع)).
۸. دزی نوگورانی، حسین؛ و اصغر صالح اصفهانی (۱۳۹۳). اقتصاد مقاومتی در جمهوری اسلامی ایران: تحلیل مبانی و برخی اصول راهنمای کاربردی. شرکت ناجی نشر.
۹. عبدالملکی، حجت‌الله (۱۳۹۳). اقتصاد مقاومتی: درآمدی بر مبانی، سیاست‌ها و برنامه عمل. سدید(انتشارات بسیج دانشگاه امام صادق(ع)).
۱۰. مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد (زیر نظر سجاد برخوردار و محمد جعفری) (۱۳۹۴). اقتصاد مقاومتی در اقتصاد ایران (جلد نخست). مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد.
۱۱. معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور (امور کمیسیون‌ها، دبیرخانه‌ها و شوراهای اقتصادی (دبیرخانه شورای اقتصاد) (۱۳۹۳). مجموعه اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصاد مقاومتی (مصوبات شورای اقتصاد). معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور.

دروس پیشنهادی: ۱۱۰۵۳۸	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۳۹	عنوان درس به فارسی: روش های مقداری در تحلیل اقتصاد مقاومتی عنوان درس به انگلیسی: <i>Quantitative Methods for Moghavemati Economy Analysis</i>	
	عملی			تخصصی		تعداد واحد: ۲
	الزامی					پژوهشی
	انتخابی					
	اختیاری					
	نظری					
عملی						
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐						

هدف درس:

تسلط بر شیوه های عمده تحلیل داده های آماری، و نحوه بیان و مقایسه مجموع داده ها، و همچنین آشنایی با برآوردها و آزمون فرضیه و پیش بینی، برای ارزیابی، برنامه ریزی و تصمیم گیری در عرصه اقتصاد مقاومتی.

شرح درس:

فصل اول - معرفی روش های عمده تحلیل، و مقایسه بین روش های کمی و کیفی

فصل دوم - روش های پیش بینی (الگوهای رگرسیون و تحلیل های سری زمانی)

فصل سوم - تصمیم گیری با استفاده از احتمالات (معیارهای تصمیم در شرایط عدم اطمینان، درخت تصمیم، تئوری بازی ها)

فصل چهارم - روش های بهینه سازی (برنامه ریزی خطی و غیر خطی، برنامه ریزی پویا، تحلیل شبکه)

فصل پنجم - شبیه سازی

فصل ششم - داده - ستانده

فصل هفتم - تاکسونومی و تجزیه به مؤلفه های اصلی.

منابع پیشنهادی:

۱. بهشتی، محمدباقر؛ و همکاران (۱۳۶۲). معرفی تاکسونومی عددی: روشی برای گروه بندی، درجه بندی و تعیین درجه و اهداف توسعه. انتشارات سازمان برنامه و بودجه آذربایجان.
۲. بیدآباد، بیژن (۱۳۶۲). آنالیز تاکسونومی و کاربرد آن. انتشارات سازمان برنامه و بودجه.
۳. توفیق، فیروز (۱۳۷۱). تحلیل داده - ستانده در ایران و کاربردهای آن در سنجش، پیش بینی و برنامه ریزی. انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.
۴. حمیدی زاده، محمدرضا (۱۳۷۹). پویایی های سیستم. انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.
۵. زیاری، کرامت اله (۱۳۷۸). اصول و روش های برنامه ریزی منطقه ای. انتشارات دانشگاه یزد.
۶. طه، حمدی (۱۳۶۶). آشنایی با تحقیق در عملیات (دو جلد). ترجمه محمدباقر بازرگان. مرکز نشر دانشگاهی.
۷. قدسی پور، حسن (۱۳۸۴). فرایند تحلیل سلسله مراتبی (AHP). انتشارات دانشگاه صنعتی امیرکبیر. ۱

دروس پیشنهادی: ۱۱۰۵۰۷	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۴۰	عنوان درس به فارسی: اقتصاد دفاع و امنیت ملی عنوان درس به انگلیسی: Defence and National Security Economics	
	عملی			تخصصی		تعداد واحد: ۳
	الزامی					پژوهشی
	انتخابی					
	اختیاری					
	نظری					
عملی						
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐						

هدف درس:

تسلط علمی بر تحلیل اقتصادی موضوعات مربوط به دفاع و امنیت ملی و جنگ اقتصادی و بسیج امکانات در قلمرو خرد (فروبخشی، فرابخشی و بین‌المللی)، در جهت تحلیل عالمانه پایداری و دفاع برنامه‌ریزی شده و نهادینه از جمهوری اسلامی ایران.

شرح درس:

فصل اول - مقدمه (کلیات و مفاهیمی از قبیل اقتصاد دفاع و تمایز آن با اصطلاحات مشابه، تحلیل دفاع به عنوان یک کالای عمومی)
فصل دوم - مروری بر جایگاه، ویژگی‌ها، رویکردها و واقعیات جنگ و دفاع در فرهنگ، فقه، تاریخ و تمدن اسلامی و ایرانی، با تمرکز بر جوانب و امور مرتبط اقتصادی.

فصل سوم - رهنمودهای حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری درباره جنگ، جهاد و مقاومت و امور اقتصادی مرتبط با آنها.

فصل چهارم - سیر تحول اندیشه اقتصاد دفاع در دنیای غرب (از آدام اسمیت تا کنون)

فصل پنجم - مخارج دفاعی (نظامی) و حسابداری درآمد ملی

بخش (۱) مفهوم و چگونگی اندازه‌گیری هزینه‌های نظامی

بخش (۲) جایگاه مخارج دولت در حساب‌های ملی و سهم هزینه‌های دفاعی از این مخارج

بخش (۳) مفهوم و روش‌های اندازه‌گیری تلاش (نسبت/بار) دفاعی

فصل ششم - پیامدهای اقتصادی هزینه‌های نظامی

بخش (۱) نحوه تعیین اثرات کوتاه‌مدت و بلندمدت اقتصادی مخارج دفاعی

بخش (۲) خلع سلاح و پیامدهای اقتصادی آن

فصل هفتم - تخصیص بهینه منابع بین بخش دفاع و بخش‌های غیردفاعی

فصل هشتم - ساختار ویژه بازارهای بخش دفاع (بازار نیروی کار، سرمایه و ...)

فصل نهم - اقتصاد بسیج (حداکثر استفاده از منابع قابل‌واگذاری به بخش دفاع و امنیت ملی در زمان جنگ و آماده‌سازی و تجهیز و به کارگیری ظرفیت‌های راکد بالقوه در زمان غیرجنگ)

فصل دهم - جنگ و دفاع اقتصادی

فصل یازدهم - تحلیل فعالیت‌های اقتصادی نیروهای مسلح

فصل دوازدهم - نقش تحلیل اقتصادی دفاع و امنیت ملی در تحلیل مباحث اقتصاد مقاومتی.

منابع پیشنهادی:

۱. درزی نوگورانی، حسین (۱۳۹۲). اقتصاد دفاع در دوران جدید. نشر ساقی.
۲. درخشان، حمیدرضا؛ و محمد جعفری (۱۳۹۳). واکاوی تحریم‌های اقتصادی؛ مبانی نظری و تجربه بین‌المللی. مؤسسه تدبیر اقتصاد.
۳. قائدان، اصغر (۱۳۷۵). سیاست نظامی امام علی (ع). فروزان.
4. Hartley, Keith; and Todd Sandler (1995). Handbook of Defense Economics (Vol. 1). Elsevier

دروس پیشنهادی: ۱۱۰۵۰۷ و ۱۱۰۵۰۸	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۴۱	عنوان درس به فارسی: اقتصاد پیشرفت اسلامی - ایرانی عنوان درس به انگلیسی: Economics of Islamic - Irani Progress
	عملی			تخصصی	
	الزامی	تعداد ساعت: ۳۳			
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی	آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد				
		سفر علمی ☐	سمینار ☐	آزمایشگاه ☐	کارگاه ☐

هدف درس:

ارتقاء مهارت دانشجویان در تجزیه و تحلیل نظریات مختلف رشد و توسعه اقتصادی و ماهیت اختلاف بین کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه و همچنین تسلط علمی بر مفهوم متمایز و ویژگی‌ها و الزامات پیشرفت اسلامی - ایرانی.

شرح درس:

فصل ۱- مفهوم توسعه اقتصادی از دیدگاه‌های مختلف

فصل ۲- نظریه‌های توسعه اقتصادی: ماهیت، ارکان اساسی، نقاط قوت و محدودیت‌های آنها

فصل ۳- نقش نهادها و مقتضیات مکتبی و بومی در توسعه اقتصادی

فصل ۴- مفهوم و ضرورت مطالعه اقتصاد پیشرفت اسلامی - ایرانی در مقایسه با توسعه اقتصادی در نگرش رایج غربی

فصل ۵- ویژگی‌های مشترک و متمایز توسعه نیافتگی و راهبردهای نظریه پیشرفت اسلامی - ایرانی در رفع موانع پیشرفت

فصل ۶- ایجاد و تقویت عوامل پیشرفت آفرین در نگرشی نظام‌مند و پویا

فصل ۷- انواع (دو بخشی و جامع؛ متوازن و ...) الگوهای توسعه اقتصادی و الگوی پیشرفت اسلامی - ایرانی

فصل ۸- جایگاه و ویژگی‌های مطلوب بخش کشاورزی در پیشرفت اسلامی - ایرانی در نگرشی نظام‌مند

فصل ۹- جایگاه و ویژگی‌های مطلوب بخش صنعت در پیشرفت اسلامی - ایرانی در نگرشی نظام‌مند

فصل ۱۰- جایگاه و ویژگی‌های مطلوب نظام پولی - مالی در پیشرفت اسلامی - ایرانی در نگرشی نظام‌مند

فصل ۱۱- رابطه قدرت و امنیت ملی با پیشرفت اقتصادی

فصل ۱۲- جایگاه اقتصاد مقاومتی در نظریه پیشرفت اسلامی - ایرانی (با تأکید بر هدف‌گیری رشد پویا و ارتقاء مقاومت اقتصادی و دستیابی

به اهداف چشم‌انداز بیست‌ساله کشور (افق سال ۱۴۰۴)؛ بنیان‌های دانشی، مردمی و عدالت‌محوری؛ رویکردهای مندرج در سیاست‌های

کلی اقتصاد مقاومتی از جمله جهادی بودن و درون‌زایی و برون‌گرایی؛ و با محوریت تولید بومی)

فصل ۱۳- شاخص‌های تحقق پیشرفت اسلامی - ایرانی.

منابع پیشنهادی:

۱. چپرا، محمد عمر (۱۳۸۳). اسلام و توسعه اقتصادی. ترجمه محمد تقی نظرپور و سید اسحاق علوی. انتشارات دانشگاه مفید.

۲. عزتی، مرتضی؛ و همکاران (۱۳۸۸). توسعه از دیدگاه اسلامی (۱). مرکز پژوهش‌های اقتصاد.

۳. قره‌باغیان، مرتضی (۱۳۸۷). اقتصاد رشد و توسعه. نشر نی.

۴. گریفین، ک. (۱۳۸۴). راهبردهای توسعه اقتصادی. ترجمه حسین راغفر و محمدحسین هاشمی. نشر نی.

۵. گیلیس، مالکوم؛ و دوايت اچ. پرکینز؛ و مایکل رومر؛ و دانلد آر. اسنودگراس (۱۳۹۱). اقتصاد توسعه. ترجمه غلامرضا آزاد

(ارمکی). نشر نی.

۶. مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت (۱۳۹۱). نقشه راه طراحی و تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت. پیام عدالت.

دروس پیشنهادی: ۱۱۰۵۳۸	نظری	جبرانی	کد درس: ۱۱۰۵۴۲	عنوان درس به فارسی: برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی مقاومتی عنوان درس به انگلیسی: Moghavemati Planning and Budgeting	
	عملی				
	الزامی				
	انتخابی	نوع واحد:			تعداد واحد: ۲
	اختیاری				تعداد ساعت: ۳۲
	نظری				
عملی	پژوهشی				
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

آشنایی تخصصی با انواع، فرایند، رویکردها، و تکنیک‌های برنامه‌ریزی و تدوین استراتژی و همچنین بودجه‌بندی در سطح خرد و کلان، با توجه به عدم اطمینان‌های موجود، به گونه‌ای خلاقانه، با تأکید بر تحول در سطح سازمانی و ملی

شرح درس:

فصل اول - برنامه‌ریزی مقاومتی

- بخش ۱) کلیات (مفاهیم و سیر تحول برنامه‌ریزی)
- بخش ۲) انواع، زیرساخت‌ها و فرایند انواع برنامه‌ریزی‌های اقتصادی و استراتژیک
- بخش ۳) رابطه بین سیاست‌ها و برنامه‌ها
- بخش ۴) فنون برنامه‌ریزی
- بخش ۵) شاخص‌سازی برای ارزیابی تحقق برنامه‌ها
- بخش ۶) کنترل و ارزشیابی عملکرد و نظارت بر پیشرفت عملیات
- بخش ۷) تحلیل برنامه‌های میان‌مدت و بلندمدت کشور
- بخش ۸) مروری بر تجربه برنامه‌ریزی اقتصادی در کشورهای دیگر
- بخش ۹) برنامه‌ریزی اقتصادی و استراتژیک برای تحقق اقتصاد مقاومتی، در عمل.

فصل دوم - بودجه‌بندی مقاومتی

- بخش ۱) کلیات (مفاهیم، اصول، مراحل و سیر تحول بودجه‌بندی با تمرکز بر بودجه‌بندی در ایران)
- بخش ۲) ارتباط بین بودجه‌بندی و برنامه‌ریزی و حسابداری، و سیستم‌های اطلاعاتی حیاتی برای بودجه‌بندی
- بخش ۳) طبقه‌بندی‌های بودجه‌ای در ایران
- بخش ۴) روش‌های بودجه‌بندی: ویژگی‌های اساسی، فرایند، مزایا و معایب، و ملاحظات عملی
- بخش ۵) چگونگی تهیه و تنظیم بودجه در کشورهای منتخب
- بخش ۶) بودجه‌ریزی شرکت‌های دولتی، بانک‌ها، و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت
- بخش ۷) بودجه‌های استانی
- بخش ۸) رویکردهای کنترل و نظارت بر اجرای بودجه
- بخش ۹) تحلیل علمی یک متن بودجه‌ای
- بخش ۱۰) بودجه‌بندی برای تحقق اقتصاد مقاومتی، در عمل.

منابع پیشنهادی:

۱. ابراهیمی‌نژاد، مهدی (۱۳۸۳). اصول تهیه و تنظیم و کنترل بودجه. انتشارات دانشگاه شهید باهنر کرمان.
۲. افشاری، زهرا (۱۳۸۶). برنامه‌ریزی اقتصادی. انتشارات سمت.

3. Rachlin, Robert (1999). Handbook of Budgeting. John Wiley and Sons, Inc.

دروس پیشنهادی: ۱۱۰۵۴۰	نظری	جبرانی	کد درس: ۱۱۰۵۴۳	عنوان درس به فارسی: امنیت و مقاومت اقتصادی عنوان درس به انگلیسی: Economic Security and Resistance	
	عملی				
	الزامی	تخصصی	نوع واحد:		تعداد واحد: ۲
	انتخابی				
	اختیاری				تعداد ساعت: ۳۲
	نظری	پژوهشی			
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

تسلط علمی دانشجویان بر مفهوم جامع، موضوعات مرتبط و ویژگی‌های امنیت اقتصادی، تهدیدات امنیت اقتصادی، مقاومت و تاب‌آوری اقتصادی در اندیشه اسلامی و انقلابی و همچنین تجربه ایران و کشورهای دیگر در این زمینه و راهبرد مقاومت اقتصادی، در چارچوب اقتصاد مقاومتی جمهوری اسلامی ایران.

شرح درس:

فصل اول - مفهوم و عناصر اصلی امنیت اقتصادی (عوامل تأمین‌کننده امنیت، عوامل تهدیدکننده، موضوع، مرجع امنیت اقتصادی و ...)
فصل دوم - کاستی‌ها و نارسایی‌های کلیدی و حوزه‌های اقتصادی چالش امنیت ملی کشور
فصل سوم - مفهوم مقاومت اقتصادی و اصطلاحات مرتبط با آن (تاب‌آوری، پایداری، مخاطرات، آسیب‌پذیری، شکنندگی و ...) در اندیشه اسلامی و ادبیات رایج

فصل چهارم - تأثیر انواع تهدیدات (سخت و نرم)، تکانه‌ها (خصمانه و غیرخصمانه) و مخاطرات خارجی بر اقتصاد ملی
فصل پنجم - عناصر اصلی مقاومت اقتصادی در اندیشه اسلامی

فصل ششم - عناصر اصلی مقاومت اقتصادی در رهنمودهای رهبری نظام جمهوری اسلامی ایران

فصل هفتم - تجربه تاریخی مسلمانان در مقاومت اقتصادی

فصل هشتم - نظریه تاب‌آوری اقتصادی

فصل نهم - تجربیات جهانی در باره تاب‌آوری و مدیریت مخاطرات (گزارش‌های مجمع جهانی اقتصاد، بانک جهانی و ...) تجربه ایران در مقاومت اقتصادی

فصل دهم - شاخص‌های تاب‌آوری در بنگاه‌های اقتصادی، سطح ملی و منطقه‌ای

فصل یازدهم - پیشینه و وضعیت حاضر تحریم‌ها و تهدیدهای اقتصادی علیه جمهوری اسلامی ایران

فصل دوازدهم - راهبرد مقاومت اقتصادی، در چارچوب اقتصاد مقاومتی جمهوری اسلامی ایران.

منابع پیشنهادی:

۱. آذر، ادوارد ای؛ و جونگ - این مون (۱۳۷۹). امنیت ملی در جهان سوم. ترجمه پژوهشکده مطالعات راهبردی.
۲. آذری، مصطفی (۱۳۸۷). مجموعه مقالات امنیت اقتصادی. مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد.
۳. آقامحمدی، علی؛ و ابوالفضل غیاثوند (۱۳۹۳). تاب‌آوری؛ رویکرد مدیریت مخاطرات. دانشگاه عالی دفاع ملی.
۴. پیغامی، عادل؛ و مصطفی سمعی‌نسب؛ و یاسر سلیمانی (۱۳۹۴). مقاومت‌سازی اقتصادی در ادبیات متعارف؛ مبادی علمی و نظری، جلد اول: تاب‌آوری و آسیب‌پذیری. انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
۵. روشندل جلیل (چاپ پنجم - ۱۳۸۷). امنیت ملی و نظام بین‌المللی. انتشارات سمت.
۶. سیف، اله مراد؛ و محمد تولایی (۱۳۹۰). تبارشناسی تهدیدات نرم اقتصادی علیه جمهوری اسلامی ایران. پژوهشکده مطالعات و تحقیقات نیروی مقاومت بسیج.

دروس پیشنهادی: ۱۱۰۵۳۸	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۴۴	عنوان درس به فارسی: مقایسه نقادانه اقتصاد مقاومتی و اقتصاد غربی عنوان درس به انگلیسی: Critical Comparison between Moghavemati Economy and Western Economy
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

ایجاد توانایی تجزیه و تحلیل و مقایسه نقادانه بین نظریه و ویژگی‌های متمایز اقتصاد مقاومتی با اقتصاد غربی، در نظریه و عمل، به منظور ایجاد آمادگی علمی جهت تمرکز آگاهانه بر مبانی و رویکردهای اقتصاد اسلامی - انقلابی و بومی در سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها، تصمیمات و اقدامات و عدم انحراف از آنها.

شرح درس:

فصل اول - مروری تاریخی و نقادانه بر مبانی، نظریه‌های غالب و تجربه اقتصادی غرب
فصل دوم - تاریخ اقتصادی شکل‌گیری سلطه‌جویی، استعمار و جهان‌خوارگی در جهان با تمرکز بر برخی کشورهای بزرگ غربی
فصل سوم - مروری بر ادبیات علمی ثبات و تاب‌آوری اقتصادی در برابر نوسانات اقتصادی، تکان‌های طبیعی و غیر آن
فصل چهارم - نقش و نوع تأثیر مقتضیات ایدئولوژیک، بومی و محلی، در برنامه‌ریزی‌های اقتصادی
فصل پنجم - پیشینه نفوذ و سلطه‌جویی و تهاجم اقتصادی قدرت‌های سلطه‌گر (با تمرکز بر تحریم‌های اقتصادی) به ایران
فصل ششم - مروری بر عناصر اصلی نظریه اقتصاد اسلامی به عنوان شالوده نظری و معیار ارزیابی مبانی اقتصاد مقاومتی
فصل هفتم - نگرش‌های متفاوت در باره کاربردهای برخی نظریات متعارف اقتصادی غربی در پیکربندی نظری و عملی اقتصاد مقاومتی
فصل هشتم - تمایزهای اساسی نظریه اقتصاد مقاومتی نسبت به نظریات متعارف اقتصادی در غرب
فصل نهم - بایسته‌ها و نبایسته‌های اقتباس، الهام‌گیری و الگوپذیری از تجربیات نظام‌های مختلف اقتصادی، در تحقق اقتصاد مقاومتی (رویکرد پرهیز از انحراف، سد کردن نفوذ و رویارویی با تهدید و تهاجم نرم اقتصادی در عین کاربرد رویکرد ایجابی هوشمندانه و همراه با بصیرت)

منابع پیشنهادی:

۱. پیغامی، عادل (۱۳۹۴). درس‌گفتارهای اقتصاد مقاومتی؛ تبیین نظریه اقتصاد مقاومتی مبتنی بر اندیشه اقتصادی رهبر معظم انقلاب. سدید (انتشارات بسیج دانشگاه امام صادق (ع)).
۲. جمعی از نویسندگان (۱۳۹۳). اقتصاد هترو دوکس (نگاهی به جریان‌های رقیب اقتصاد متعارف). ترجمه حامد سعیدی صابر و تحقیق و تنظیم عادل پیغامی. انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
۳. درزی نوگورانی، حسین؛ و اصغر صالح اصفهانی (۱۳۹۳). اقتصاد مقاومتی در جمهوری اسلامی ایران: تحلیل مبانی و برخی اصول راهنمای کاربردی. شرکت ناجی نشر.
۴. عبدالملکی، حجت‌الله (۱۳۹۳). اقتصاد مقاومتی: درآمدی بر مبانی، سیاست‌ها و برنامه عمل. سدید (انتشارات بسیج دانشگاه امام صادق (ع)).
۵. نمازی، حسین؛ و بداله دادگر (۱۳۸۹). اقتصاد متعارف، اقتصاد ارتدکس و اقتصاد اخلاقی مدار. شرکت سهامی انتشار.
۶. همایون کاتوزیان، محمد علی، ایدئولوژی و روش در اقتصاد، ترجمه م. قائد، نشر مرکز، ۱۳۷۴.

دروس پیشنهادی: ۱۱۰۵۳۸	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۴۵	عنوان درس به فارسی: برون‌گرایی و تعامل با اقتصاد جهانی عنوان درس به انگلیسی: Outward looking and Relation with Global Economy
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

تسلط علمی بر جنبه‌ها و موضوعات راهبردی خارجی و بین‌المللی از دیدگاه گفت‌وگو اقتصاد مقاومتی، در تعاملات (تجارت، تأمین مالی و ...) منطقه‌ای و بین‌المللی، و تحلیل اقتصادی برون‌گرایی و روابط راهبردی و امنیتی خارجی، در جهت تحقق اقتصاد مقاومتی.

شرح درس:

فصل اول - نظریه‌های تجارت بین‌الملل و سیر تحول آنها

فصل دوم - نقش تجارت بین‌الملل در پیشرفت اقتصادی

فصل سوم - ملاحظات قدرت و امنیت ملی در تجارت بین‌الملل

فصل چهارم - تئوری اقتصادی استقلال و وابستگی

فصل پنجم - سازمان‌ها و سازوکارهای تجارت بین‌الملل (پیشینه و وضعیت حاضر) و نقش و تأثیر قدرت‌های بزرگ (بویژه آمریکا)

فصل ششم - نقش ارزهای جهان‌روا و نظام‌های ارزی در اقتصادهای ملی و اقتصاد بین‌الملل

فصل هفتم - تحلیل تاریخی بحران‌های فراگیر اقتصاد بین‌الملل

فصل هشتم - جنگ اقتصادی، امنیت و دیپلماسی اقتصادی در اقتصاد بین‌الملل

فصل نهم - تحلیل رویکرد برون‌گرایی در اقتصاد مقاومتی

فصل دهم - ابزارهای سیاست تجاری در چارچوب اقتصاد مقاومتی

فصل یازدهم - تحلیل وضعیت و تحول تراز پرداخت‌های خارجی کشور: حجم (مقدار کل) و ترکیب مبادلات خارجی جمهوری اسلامی

فصل دوازدهم - مبادی واردات و مقاصد صادرات (مناطق و کشورها) جمهوری اسلامی ایران با تمرکز بر کالاها و خدمات راهبردی

فصل سیزدهم - استفاده از تجارت و مبادلات مالی و سرمایه‌ای خارجی جمهوری اسلامی ایران در جهت تحقق اقتصاد مقاومتی.

منابع پیشنهادی:

۱. پورمقیم، س. ج. (۱۳۸۵). اقتصاد بین‌الملل، جلد اول: تجارت بین‌الملل. سمت.
۲. تقوی، مهدی (۱۳۸۴). نهاد‌های پولی و مالی بین‌المللی. پژوهشکده امور اقتصادی.
۳. کروگمن، پل (۱۳۷۸). سیاست استراتژیک تجاری و اقتصاد بین‌الملل جدید. ترجمه غلامرضا آزاد ارمکی. موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی.
۴. منصور، جواد (۱۳۸۸ - چاپ دوم). استعمار فرانو (نظام سلطه در قرن بیست و یکم). مؤسسه انتشارات امیرکبیر.
۵. هلر، اچ. رابرت (۱۳۷۰). تجارت بین‌الملل: نظریه و شواهد تجربی. ترجمه ملک آفاق فتحیان پور کندلزی و معصومه (لادن) نونزاد. مرکز نشر دانشگاهی.

6. Bayne, N.; and S. Woolcock (Editor) (2012). The New Economic Diplomacy: Decision Making and Negotiation in International Economic Relations. Routledge.
7. Krugman, P. ; and M. Obstfeld (2006). International Economics: Theory and Policy. (7th ed.). Addison-Wesley.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۴۶	عنوان درس به فارسی: اقتصاد و عدالت عنوان درس به انگلیسی: Economy and Justice
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی			تخصصی	
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

آشنایی تخصصی با مفهوم، ویژگی‌ها و شاخص‌های عدالت اقتصادی به‌ویژه در اندیشه اسلامی در ارتباط با سایر مفاهیم اقتصادی، و ویژگی‌ها و الزامات یک اقتصاد عدالت‌بنیان.

شرح درس:

- فصل اول - مفهوم متمایز عدالت اقتصادی در اندیشه اسلامی
- فصل دوم - معیارهای عدالت در چارچوب نظریه اقتصاد اسلامی
- فصل سوم - مصادیق عملی عدالت اقتصادی
- فصل چهارم - رابطه عدالت با برخی مفاهیم اقتصادی (کارآیی و ...)
- فصل پنجم - رابطه عدالت و رشد و توسعه اقتصادی
- فصل ششم - شاخص‌های سنجش عدالت اقتصادی
- فصل هفتم - مفهوم و الزامات عدالت‌بنیان بودن اقتصاد
- فصل هشتم - ارزیابی قوانین و برنامه‌های ایران از دیدگاه عدالت اقتصادی
- فصل نهم - روند تحقق عدالت اقتصادی در اقتصاد ایران و برخی کشورهای منتخب
- فصل دهم - راه کارهای عملی در جهت تحقق عدالت اقتصادی در کشور در چارچوب اقتصاد مقاومتی.

منابع پیشنهادی:

۱. خالدوزی، سید احسان (۱۳۹۰). مدینه عادل: مقدمه‌ای بر نظریه عدالت اقتصادی در قرآن. دانشگاه امام صادق (ع).
۲. عیوضلو، حسین (۱۳۸۶). شاخص‌های عدالت اقتصادی: ارائه شاخص‌هایی جهت ارزیابی عملکرد و تحلیل جهت‌گیری سیاست‌های توسعه در راستای تحقق عدالت اجتماعی. کمیسیون اقتصاد کلان، بازرگانی و اداری مجمع تشخیص مصلحت نظام.
۳. میرمعزی، سیدحسین (۱۳۹۳). عدالت اقتصادی از دیدگاه اسلام. پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۴۷	عنوان درس به فارسی: اقتصاد درون‌زای مردم‌بنیان و تولید ملی عنوان درس به انگلیسی: Indigenous People-based Economy and Production
	عملی			تعداد واحد: ۲	
	الزامی	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	انتخابی				
	اختیاری	پژوهشی			
	نظری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

تسلط علمی بر مفهوم و الزامات درون‌زایی و جایگاه و کارکرد مردم و ویژگی‌ها و عناصر تولید بومی در یک نظام اقتصادی اسلامی

شرح درس:

فصل اول - نظریه و تجربه درون‌زایی اقتصادی

بخش ۱) مفهوم، ویژگی‌ها و الزامات درون‌زایی، استقلال و پیامدهای وابستگی اقتصادی

بخش ۲) تجربه تاریخی داخلی و بین‌المللی وابستگی و استقلال اقتصادی

فصل دوم - ویژگی‌های مردم‌بنیان بودن و جایگاه آن در نظام و وضعیت اقتصادی جمهوری اسلامی ایران

بخش ۱) انواع نظام‌های اقتصادی و نقش مردم در آنها

بخش ۲) نگرش به جایگاه و کارکرد مردم در یک نظام و اقتصاد اسلامی (مردم‌سالاری دینی)

بخش ۳) دیدگاه دانشمندان و نویسندگان مسلمان به نقش مردم در اقتصاد و اقتصاد مردمی

بخش ۴) نقش اقتصادی انواع نهادهای مردمی (بخش خصوصی، بخش تعاونی و ...)

بخش ۵) تفاوت بین مشارکت مردم و مشارکت بخش خصوصی در اقتصاد ملی

بخش ۶) جایگاه قانونی (قانون اساسی، سیاست‌ها و قوانین عادی) مردم در اقتصاد جمهوری اسلامی ایران

بخش ۷) تجربه تاریخی مشارکت مردم در اقتصاد جوامع مسلمان

بخش ۸) تجربه مشارکت مردم در اقتصاد ملی کشورها

بخش ۹) مفهوم، اصول و الزامات مردم‌بنیان کردن اقتصاد در چارچوب الگوی اقتصاد مقاومتی

بخش ۱۰) راهبردها و راه کارهای عملی برای مردم‌بنیان کردن اقتصاد ملی

بخش ۱۱) اقتصاد تعاونی: مفهوم، انواع، پیشینه، اصول و دستاوردها

بخش ۱۲) اشتغال‌خانی و کسب و کارهای خرد، کوچک و متوسط

بخش ۱۳) شاخص‌های مردم‌بنیان بودن اقتصاد (نمادهای جایگاه، نقش و مشارکت مردم در اقتصاد ملی)

بخش ۱۴) ارزیابی روند، وضع موجود و آینده محتمل مردم‌بنیانی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران

فصل سوم - مفهوم و الزامات تولید بومی در تحقق اقتصاد مقاومتی

بخش ۱) مفهوم قانونی و عملیاتی تولید بومی در ایران و کشورهای دیگر (تولید بومی در قوانین و میدان عمل اقتصادی)

بخش ۲) نقش تولید بومی در درون‌زایی اقتصادی در چارچوب نظریه اقتصاد مقاومتی

بخش ۳) الزامات، راهبردها و برنامه‌های عملی برای تحقق تولید بومی.

منابع پیشنهادی:

۱. دال، جان پی.؛ فرانک اورازم (۱۳۶۶). اقتصاد تولید. ترجمه محمدرضا ارسلان پد. مرکز نشر دانشگاهی.

۲. طالب، مهدی (۱۳۷۶). اصول و اندیشه‌های تعاونی. مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران.

دروس پیشیناز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد:	کد درس: ۱۱۰۵۴۸	عنوان درس به فارسی: مدیریت خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی عنوان درس به انگلیسی: Creativity, Innovation and Entrepreneurship Management	
	عملی			تخصصی		تعداد واحد: ۲
	الزامی					
	انتخابی					
	اختیاری					
	نظری	پژوهشی		آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد		
عملی						
سفر علمی ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐						

هدف درس:

آشنایی تخصصی با ویژگی‌ها، اصول، تکنیک‌ها و مدیریت فرایندهای اندیشه خلاق، و ایجاد ایده و ذهنیت جدید و متفاوت و همچنین اعمال تغییر در امور، چیزها، ایده‌ها یا روش‌ها و مدیریت نوآوری و کارآفرینی.

شرح درس:

فصل اول - کلیات (مفاهیم و ویژگی‌ها و ضرورت خلاقیت و نوآوری)

فصل دوم - پیشینه اندیشه خلاقیت و نوآوری

فصل سوم - ویژگی‌های افراد خلاق

فصل چهارم - عناصر خلاقیت و عوامل مؤثر بر آن

فصل پنجم - تکنیک‌های خلاقیت

فصل ششم - فرآیند خلاقیت در سازمان‌ها و مدیریت آن

فصل هفتم - اصول نوآوری

فصل هشتم - فرآیند نوآوری و مشخصه‌های آن

فصل نهم - استراتژی‌های نوآوری

فصل دهم - عوامل مؤثر بر مدیریت نوآوری

فصل یازدهم - عوامل مؤثر بر نوآوری‌های سازمانی

فصل دوازدهم - کاربرد تکنیک‌های خلاقیت و اصول نوآوری در عمل

فصل سیزدهم - ویژگی‌ها و فرایند و تجربه کارآفرینی خلاقانه و نوآورانه

فصل چهاردهم - نظام ملی نوآوری در جمهوری اسلامی ایران

فصل پانزدهم - خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی در جهت تحقق اقتصاد مقاومتی.

منابع پیشنهادی:

۱. ترنیکو، جان؛ و آلاز و سمن؛ و بوریس زلاتین (۱۳۸۰). نوآوری نظام یافته. ترجمه مصطفی جعفری و امیرحسین فهیمی و رضا مورعی و سیدحسین اصولی. مؤسسه خدمات فرهنگی رسا.
۲. صادقی مال امیری، منصور (۱۳۸۶). خلاقیت: رویکردی سیستمی؛ فرد، گروه، سازمان. انتشارات دانشگاه امام حسین (ع).
۳. نژادایرانی، فرهاد (۱۳۸۱). مدیریت خلاقیت و نوآوری در سازمان‌ها. پیک سبحان.
4. Altshuller, Genrich (2000). The Innovation Algorithm: TRIZ, Systematic Innovation and Technical Creativity. Technical Innovation Center.